

*Præla librorum Del Colo
de Cuenca*
HADRIANI

IVNII MEDICI
EMBLEMATA.

EIVSDEM
ÆNIGMATVM LIBELLVS.

ANTVERPIÆ,
Apud Christophorum Plantinum.

M. D. LXXXV.

~~31252~~

10
—
17245

CLARISSIMO SPLEN³
DIDISSIMOQ. VIRO ARNOLDO
COBELIO, QVÆSTORI ÆRARIO
HOLLANDIÆ MERITISSIMO,
HADR. IVNIVS MEDICVS.

ANVARI I Calendas
anni auspices largiendis
strenis sacrauit antiqui-
tas. atque ea consuetudo
iam inde à Tatio Sabi-
norum rege in posterita-
tem transmissa est: quem verbenas felicitis
arboris ex luco streniæ, noui anni auspices
primum accepisse auctor est Symmachus,
argumento indubitato viris strenuis eas
conuenire, atque ob virtutem deberi. De-
creueram itaque veterum factum imita-
tor non otiosus affectari, ornatiss. Cobeli,
ac dedicato tibi, misloque strenæ vice li-
bello Emblematum Calendas præuerrere,
sed voluntatem eam sedulitas quædam
sibi iustans nec ferè vnquam sibi satisfa-
ciens abruptit: eam tamen occasionem
A 2 elapsam

4
elapsam eo minùs iniquè patior, quo libri
moles magis excreuerit, quo Emblemata-
rum numerus sit auctior, hoc est, quo lar-
gior vsura fenori accesserit. Bonæ fidei
contractus rescindi nequit, comperendi-
nari potest, habita fenoris ratione. Itaque
seriùs ad te xenij loco proficiscentem li-
bellum, ex corollarij superpondio nihilo
deteriorem putabis. Neque verò ex pro-
lixitate captare fauoris auram studui,
quando vnumquodque Emblemata libelli
materia futurum fuerit, si compendio o-
perosam verborum struem prætulissem;
ac nisi tam posse occupato tibi displicere
prolixitatem cogitasset, quàm mihi aut
desiderantibus aliis est grata. Nimirum
malui eundem mihi linguæ modum, qui
est ingenij, qui est fortunæ. Scripsi autem
plura, quàm iniunxeras, vt delectum in-
stituere tibi sit integrum: itidem, vt fit in
lustratione exercitus, vbi triariis & vetera-
nis primus habetur locus, capite census &
gregariis numero summotis. Plusculum
operæ

5
operæ positum est cùm in reddenda sym-
bolorum ratione, quæ obscurior paulo est,
eo quòd breuitatem captanti, singulis
versuum quadrigis, & picturæ typum &
symboli rationem includere necessum
fuerit; tum in explicando picturæ appa-
ratu, vt ne pictor, quia locis disiungimur,
quidquam hîc desideraret. Adde quod
impensiùs & de industria satagi, varieta-
te metrorum condire opus, vt vniformis
lectionis fastidium hac parte leuaretur.
Vale feliciter, & nos ama. Harlemo sub
Idus Ianuarias.

A 3

Io. SAM-

I. O. S A M B U C V S H A D R.

I V N I O S V O S.

A C C E P I tua Emblemata; de quibus etsi tu
nimium modestè sentis, aliud tamen fore publi-
cum iudicium videbis: nam & sana, & varia, ele-
gantiaq̄. sunt, & facillè auctorem, officinamq̄. te-
stabuntur. Quod verò mea tantopere expetis,
ante Aprilem ob sculptoris & pictorum moram
vix apparebunt: quæ si videris, mihi auctar deside-
rium legendi ea, & verè τῶν κοπιῶν ἐκὼλητότερος
dices. Tu verò tandem nobis Sudam restitutum,
epithetorum Græcorum explicationes, Nonium,
& alia extrudas: nec, quasi nondum absolueris,
orium differendo quaras: teq̄ue ad alia accingas,
vt, quando Erasmus vestrum ingenio æquate
cœpisti, numero quoque lucubrationum infe-
rior ne sis: dumq̄ue ætas viresq̄ue permittunt,
τῆς τῦ χρόνου συνέχειας συναφείᾳ quadam καὶ ἐιρημῶ
velut librorum, qui nisi eruditi esse nequeunt, po-
steris repræsentent. Vale, & Sambucum amare
pergito, sed minùs laudato: quis enim, quàm ego,
me nouit meliùs? Antuerpiæ. I I I I. Idus Februa-
rij. Anno M. D. L X I I I I.

Repre-

Reprehendere proclive: & animum
apertum esse debere.

Nocte satius, genitore orbis, sum nomine Momus,
Dente Theonino singula rodo lubens:
Fingi hominem caussor clathrato pectore; apertis
Sensibus occultum vt, nil specus ille tegat.

A 4

Rabu-

Rabularum odium.

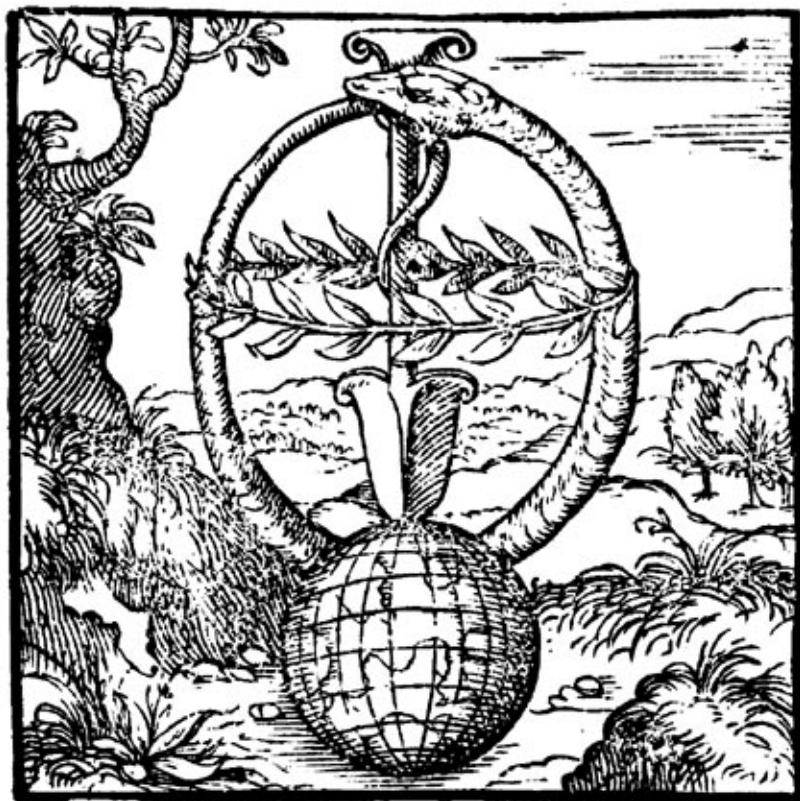

Grimitum suis immundi cane peius & angue
 Indus. Elephas inuisum habet.
 Obstreperos rabulas, qui litibus omnia miscent,
 Odisse, par est principem.

Gloria

Gloria immortalis labore parta.

Ad reuerendis. Card. Granuellanum.

Tortillis & caudam ore tenens hic termitte lauri
 Ambitur anguis, & lignonem circuit.
 Gloria contin:os nunquam moritura labores
 Sequitur, virensq; in ore viuit perpetuus.

A S

Impu-

Impunitas ferociæ parens.

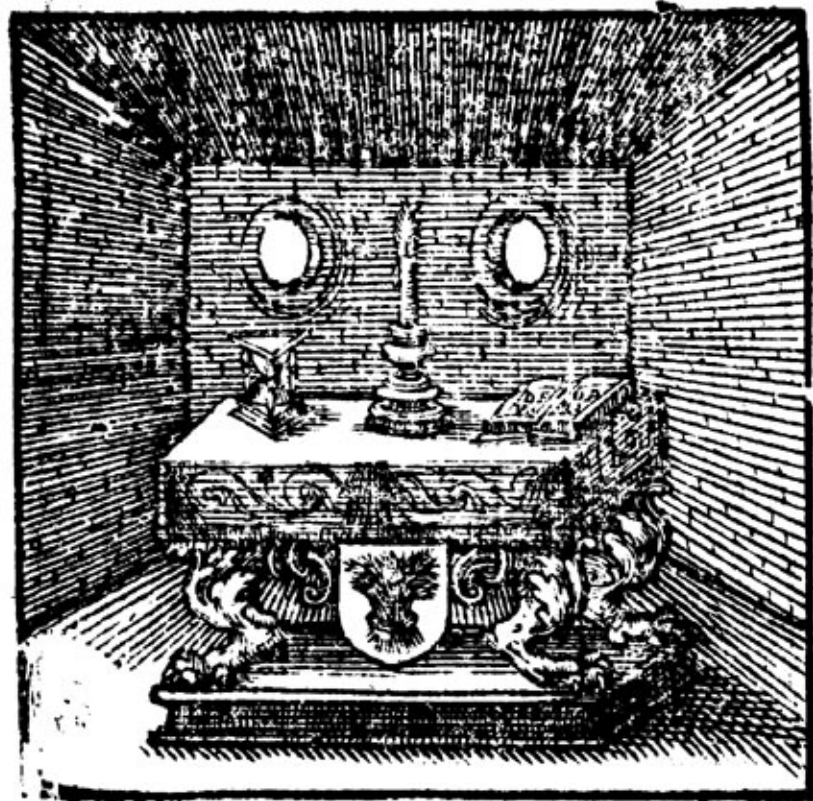

Insultans pavida hic natio musculi
 Clausis muscipula carcere felibus.
 Sublatoque metu fortè periculi
 Crescit tunc animus degeneri insolens.

Vita

Vita mortalium vigilia.

Ad D. Viglium Zuichemum Praesidem.

Invigilare libris, studio meirier horas,
 Pars vita est princeps: otia vita fugit.
 Fama vehit vigiles, sepeliturque oblitio inertes:
 Hoc liber explicatus, clesydra, lychnus habens.

Ex

Ex pace rerum opulentia.

Aureolum dextra gestat Pax Attica Plutum,
 Laua tenet cornu plenum ubere copia.
 Gliscit opum satias. & rerum copia lata,
 Pax ubi Marte triumphato viget aurea.

Quod

Quod in te est prome.

Ad clariss. virum Ioachimum Hopperum
 Consil. Reg.

Rimaris tundendo sinus tibi pectoris altos,
 Et vitam soboli das Pelecane tua.
 Perscrutare animum, quare in te quod latet intus:
 Ingenij in lucem semina prode tui.

Calum-

Calumnia dira pestis.

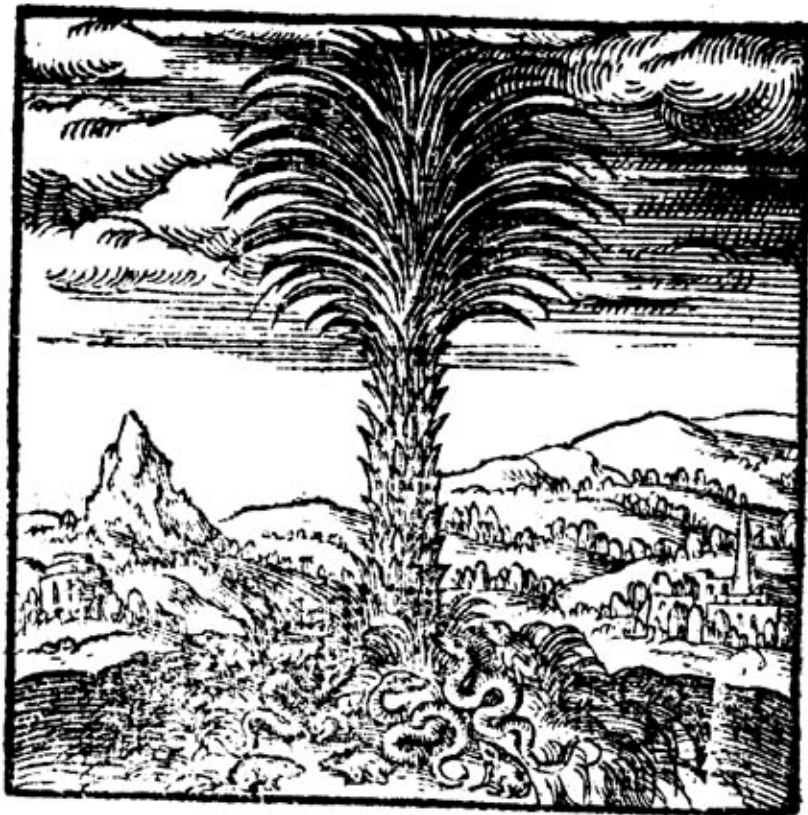

Hic vadio lethifero, caeta, velut sidere, Paſtinaca,
 Exiit celsa pirus deciduam luxuriam comarum:
 Haud aliter vipereo vaniloquus deme calumniator
 Attalicas ventere opes, conduonemq; potest superbam.

Inui-

Inuidiae integritas affecla.

Ad Cornelium Susium Hollandia Praesidem.

Palma caput tollit caelo ardua, cuius ad ima
 Rana loquax, stabulantur & hydi.
 Oppu, n int proceres, quorum via confensa recto est,
 Degeneres, atque innida lingua.

Desi-

Desiderium spe vacuum.

*Cervina positur rabidus Leo: suspicit catellus,
Captatq; rictu pradam inops opimam.
Sic hereditatis aliena vorantibus, sed ore
Sicco, evenit, quos funeris trahit spes.*

Impro-

Improbè Deum fatigamus, votis ut
nostris seruiat.

Ad Splinterum ab Hergen. Eq aur.

*Latoiden Cadmea Tyros deninxerat auro:
Graduum tenuit compede Sparta gravem:
Præpete priuarunt penna Victoriæ Athenæ,
Quique suis votis cogit adesse Deum.*

B

Vxo-

Vxorix dotes.

*Illequeata sedet pedicis, pudibundaque ve!at
Vultum Venus Spartana flammeo.
Vxorem castus pudor, & constantia amoris,
Custodia & sui laris decet.*

Prud-

Prudentia cum robore coniuncta.

*Ad clariss. virum Philippum Cobelium,
Regium Consil.*

*Viribus Cyllenius integris stat
Iunctus cum senio gravi.
Robur inuictum est, sapientia se
Firmes: qua sine, concidet.*

B 2

Prin-

Principum opes, plebis adminicula.

Pyramides Phariūm monumenta perennia Regum,
Errantibus circumligat hedera sequax brachiis.
Regum opibus firmis plebs sustentatur egena:
Mentisq; constans firmitas vivet perenniter.

Seipsum

Seipsum vincere, palmarium.

Ad Arnoldum Sasbotum Senatorem.

Pampineis cristatus Epops, vide, ut eger ab unis,
Munit adianti se virente ramulo.
Se Sophiae monitis mens, serua affectibus, armat:
Temetique vires frangit abstinentia.

B 3

Cun-

Cuncta complecti velle, stultum.

Ventosas pueri bullas per inane volantes
 Evadere dum satagunt, opera exit inanis.
 Qui varia atrebat studia, aut venatis honores
 Ambiguos, pueris mihi stultior ille est.

Coër-

Coërcenda & extirpanda impietas.

Ad D. Iacobum Susium virum doctiss.

Hostis colubris ales insidet scepro,
 Substrata quod Niloi equi premit terga.
 Domat superbos, impiósque proculcat
 Sceptrum equitatis, noxiósque consumit.

B 4

Al-

Ardito multa, loquitor pauca.

Aure concipit, parit
 Mustela fetum postea in lucem ore.
 Aure dicta concipit,
 Dixit at recocta parcius promit ore.

Pro-

Prœudentia.

Ad Iacobum Endium reip. Holl.
 caussarum vindicem.

Quò sacer excurreret Nilus in arua,
 Præsciis, alluvie libera ponit
 Dua, monens meritò nos Crocodilus
 Que fata immineant antè videre.

B s

Exi-

Exiguo contentus, potiora sperans.

Libat rauce rosas cicada hianteis,
Clauſas praterit vſui futuras.
Præſenti fruitur, ſuo beatus;
Et fatiſ melioribus parat ſe.

Eru-

Eruditionis decor concordia, merces
gloria.

Ad doctiſſimum Io.annnem Sambucum
Pannonium.

Cor pedibus iunctis, roſtris concordibus aurum
Naupliade prendunt, munera ſancta, grues.
Gloria debetur ſtudiis, atque affecta merces;
Concordęque animos candor ubique decet.

Adu-

Adulator salutis reip. grauis.

Vt Leo, quem cæci vis lancinat effera morbi,
 Sentit opem, si Simium edat, citam:
 Palponem & dirum sycophantam qui eicit aula,
 Rex viri regnum vacuat graui.

Diui-

Diuina scrutari, temerarium.

Ad Cornelium Musium Delphum.

Immatura sitim Pharia arcet Palma, eadem
 sensus præpedit, & linguam matura ligat.
 scrutans celsa Dei mysteria, lingua, animo
 hæret; at ille sapit qui vestibulum haud superat.

Virgi-

Virginem pudicitia, matronam do-
mus fatagere.

Cervius armifera praebebat Draco colla Minervae:
Domiportam at exierit Venus testudinem.
Virgo sui fatagit decoris bene provida: at uxor
Frangi silet, nec limen excedit domus.

Medi-

Medici Icon.

Ad Martinum Aedituum Medicum insignem.

Septuiger, & lauro, baculoq; instructus acerno,
Quid Draco, quid Gallus vult sibi, quidne Canis?
Imperat hic aegris, operosaque arte medetur,
Sedulus, & fidus, dignus honore, vigil.

Fortu-

Fortunæ instabilitas.

Stare loco nescit certo Sors lubrica, sedes
 Querere docta novas.
 Hinc pedibus mutilam, & subnixam renige penna
 Smyrna Deam posuit.

Ser-

Sermo de Deo apertus, mens sit occulta.

Ad Ioannem Becanum Medicum clarissimum.

Persea fert lingua similes, sacra I fidi, frondes:
 Typumque cordis poma turgida exprimit.
 Sermo index animi, de numine sentit aperte;
 Cor caco operculo intus arcanum tegit.

C

Prin-

Principis calamitas, priuatorum
dissimilis.

Stat vidua quercus leto horrore frondium,
Quas rapido Boreas decussit aether turbine.
Princeps animum seu cui refixerit
Imperium Nemesi, tuncur is gentis decus.

Sacer-

Sacerdos castus & animi liber.

Ad Matthiam Herium.

Quid fugitas hederam manibus contingere Flamen?
Solidum quid annulum atque nodosum fugis?
Illaqueatricem Venerem vitato sacerdos;
Sis liber animi, nec mali tibi conscius.

C 2

Serò

Serò detrectat onus, qui subit.

Ingo repanda colla seruili effere
 Exuere molliter paras taure irrita.
 Serò recusat, qui capessit, iugum
 Connubiumque, munera & ciuilia.

Idem

Idem salutis & exitij fons.

Ad Antonium Hofslach Aduocatum.

Nos necat elleborus, capris adipem auget, anique:
 Idem ignis fomes, & populator opum est.
 In fontem & fontem facundia praestat eundem:
 Nunc est exitium, nunc medicina salus.

C 3

Cele-

Celeritatem mora, & hæc illam vicissim temperet.

Quid scanno reses, obtendis testudinem & alas?
 Hinc hinc premis vestigio, calce hinc calum appetis?
 Temperiem cunctis adhibe, remoram iniice: si sis
 Celer nimis, velocitate tempera moram.

Boni

Boni adulterium.

Ad Ioannem Zurenium Harlem.

Funesto Arachnen flos idem succo replet,
 Apique mella sufficit liquentia.
 Concordia litisque idem dictum est parens:
 Scriptura pravis sica, sic scutum bonis.

C 4

Vinum

Vinum ingenij fomes.

Vuiferum Bromium, volucrem sed prapete penna,
 Quid tacita posuistis Amycla?
 Tollit humo ingenium Bacchus, mentem erigit altam;
 Pegaseaque velut vehit ala.

Quære

Quære adolescens, vtere senex.

Ad Andream Osteruicum Splinteri filium.

Hinc dum viget, duro labore exercitus,
 Ephebus, hinc senex beato Copiæ
 Cornu fruens, opum & dapis læta satur;
 Iuuenem parare commonent, vti senem.

C S

Vene-

Veneris potentia.

Quid Cytherea polum fers vertice? vis mea scandit
 Cælum, & Ioni dat iura. quid papavera?
 Sopio corda hominum quamvis fera. roscida quorsum
 Mala? illices esse has voluptates pnta.

Virtus

Virtus difficilis, sed fructuosa.

Ad clariss. Hieronymum Tennerum, Regis
 Daniæ Cancellarium.

Pomum insigne geris Cybeles; dura cute opertum,
 In torulis dulces cui stabulant nuclei.
 Ardua vallatur duris sapientia scrupis;
 Dulcibus aſt eadem fructibus illa ſcatet.

Fetni.

Femina improba.

Cum ruit in Venerem, blanditur Echidna marito,
 Mox satura infertum præscidit ore caput.
 Improba palpatur, tentigine feruida coniunx;
 Continuo letum postulat anhela viri.

Malo

Malo oppressus, deterius formidat.

Clathrata caueæ macerie clusa columbula
 Incuruis aquile permetuit carpiet unguibus.
 Formidat grauius sollicita mente periculum
 Afflictus: capiti is ritè suo consulit & rei.

Amo

Amoris ignis perpetuus.

ARDO D'APRESSO ET DA
LONGI MI STRVGGO

Hinc tadam ut suus ignis edat teretens, vide
Illinc ut rapido malè liquitur à roco.
Vise tabet amans miser igne puellula:
Absens tabifico haud minus ulcere carpitur.

Lin-

Linguam compescito.

Pigram quid alium comprimis caua manu,
Quid vda labra; quid salax inguen Scytha?
Abdominis studium, & grauem luxum fuge,
Linguamque frena prodigam vel maximè.

Deum

Deum & ama & time.

Myſteriis addicta Memphis æde pro ſacra
Sphingem biſformem dedicavit, ſymbolum Dei.
Amato numen cen piis mite, ac placabile:
Rurſus time, ut vindex inexorable impiis.

Eiξas

Eiξas viξā, ſiue victrix animi æquitas.

Ad Victorem Giſelinum.

Vis Boreæ, & omnia violento turbine ſternit
Ornos: Arundo infraſta eandem deſpuit.
Fit victor pætiens animus cedendo furori:
Inſiſte, Victor, hanc viam & re, & nomine.

D

Biuium

Biuium virtutis & vitij.

*Hinc luxu compta, inde situ horrida femina pugnant
Alcidem in partes flectere quaque suas.
Nititur inculta hinc iuga scandere se duce Virtus,
Hinc Vitium pronos mergere deliciis.*

Deum

Deum odisse impudentiam.

*Pernix accipiter, piscis, Nili incola dirus
Equus, quid ordine harent?
Symbolon hoc loquitur Pharia tria verbula genti,
Deus odit impudentes.*

D a Iræ

Iræ malagma philosophia.

Getulus Leo non sic aliud, quàm metuit
Tadam flamminomam, qua rabies sana cadit.
Sedit irux animus vel facibus luciferis
Cælestis sophiæ, aut supplicij terriculis:

Hinc

Hinc dolor; inde fuga, grauis.

DE DVOLIMI STRVGGO, ET
DI FVGGIR MI STANÇO

Quid, Cere, Cressa fixus arundine
Laxas habenas præcipiti fugæ?
Hac fors amantis, quem fuga concitat:
Mentem intus exest vulnus atrox nimis.

D 3

Prin-

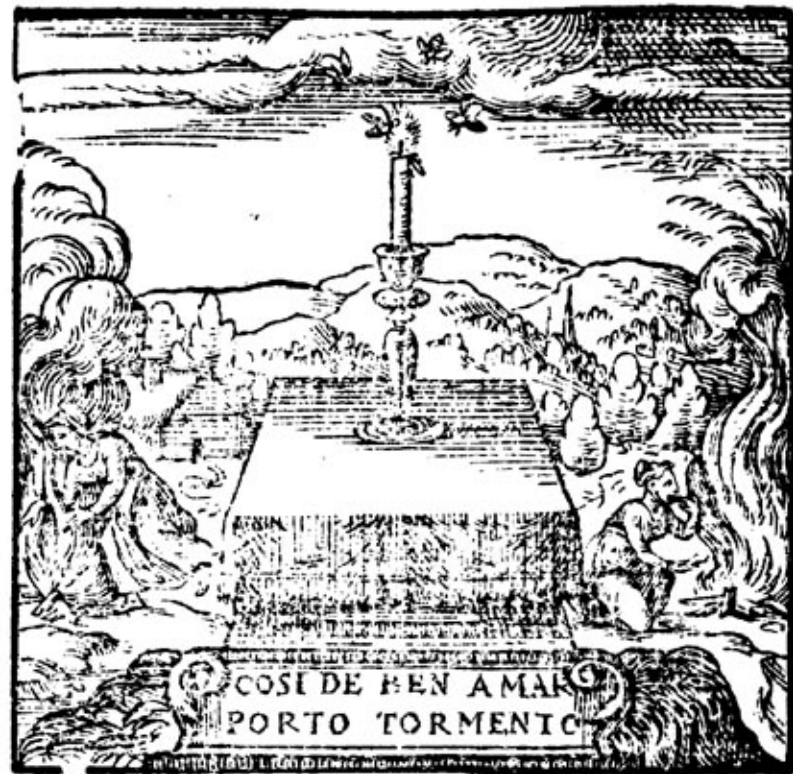
Princeps ne cui aures seruas præbeat.

Sublinem ære Iouis statnam, patula aure carentem,
 Sacrat Minoia Creta.
 Principis est, regnum dextra moderantis habena,
 Seruam ne cui commodet aurem.

Amo-

Amoris ingenui tormentum.

COSSI DE BEN AMAR
 PORTO TORMENTO

En ut ignem facis coruscæ lumen
 Inslit culex proteruus, ac necat se:
 Haud secus suos Amans misellus igneis
 Persequens, crucem inuenit, suamque finis.

D 4

Vxo-

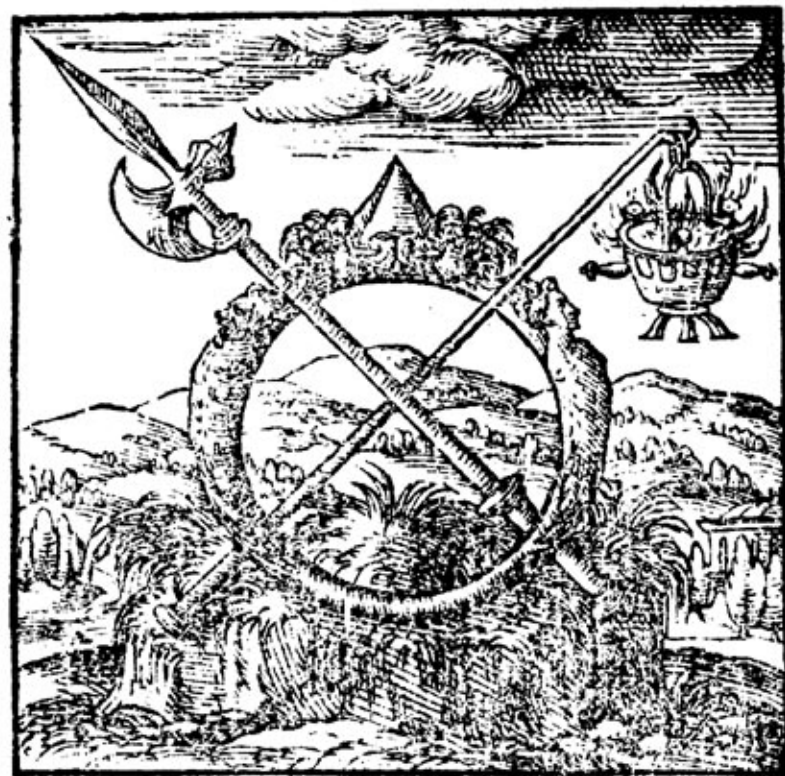
Vxorix virtutes.

Testudo premitur pede; clauem dextra retentat;
 Vacat obstruendo dentium septo altera.
 Ne vaga discursset coniux, neu futilis esto;
 Ipsamque cura opum tuendarum addecer.

Nec

Nec igni; nec ferro cedit.

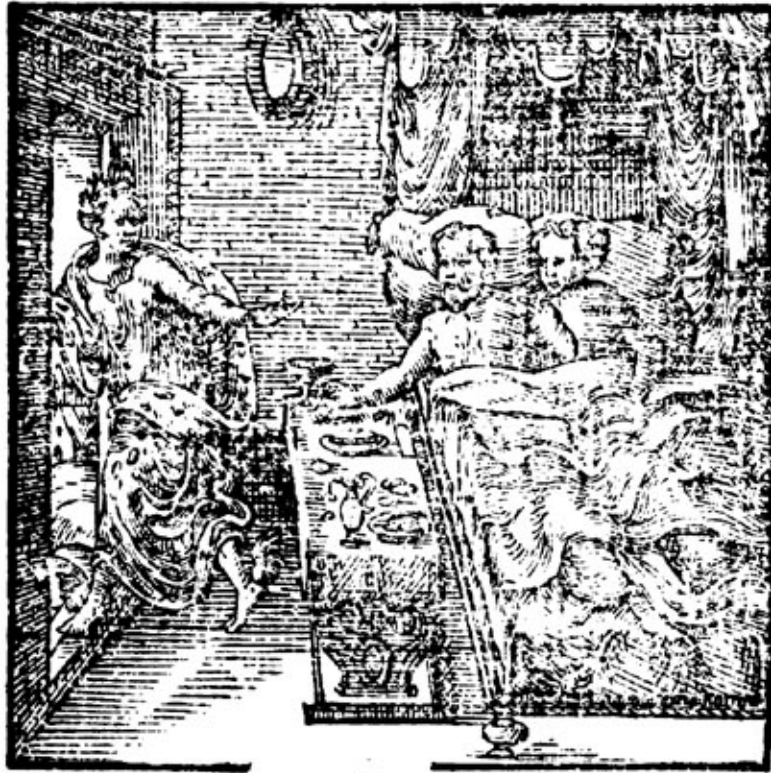

Bipennis hinc, fax inde vinum ignem vomens,
 Nexum adamante suo decussat annulum p. bè.
 Fortis animus, constansque victor omnium,
 Despuit intrepidus pericula & sanas cruces.

D 5

Venter

Venter, pluma, Venus laudem fugienda sequenti.

Quò fugitiua ruis, quemue auersata relinquis
Gloria clara virum?
Desero suffultum pluma, Venerisque ministrum,
Mancipiũque gula.

Veritas

Veritas tempore reuelatur, dissidio obruitur.

Quid penniger Saturne in auras virginem nudam rapis?
Quid feminarum cœtus ac gēsta obruit terra scrobem?
Speci emicantem Veritatem, Temporis natam, iri-plex
Obruere pestis apparat; Lis, Inuidia, Calumnia.

Discor-

Discordia exitialis.

Sanguineam quatiens hastam, caput horrida echidnis
 Folle focum subigit, flamma unde fumusq; exsilit.
 Exitiale parens animae discordia bellum,
 Improba lingua mali, cædisq; seminarium est.

Can-

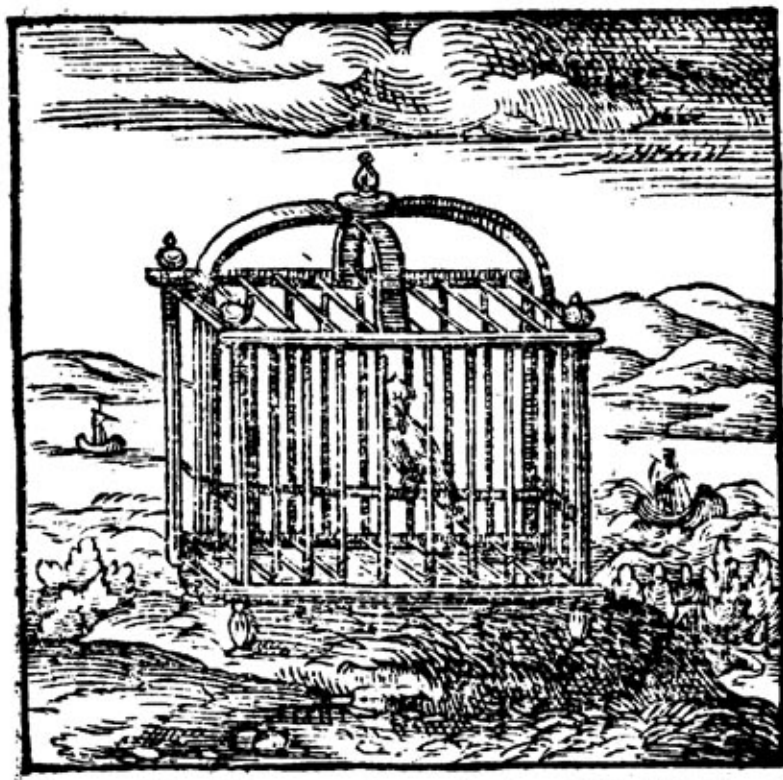
Candor ingenuus.

Exsorbet sanie hucera atræ musca:
 Mel dulce haurit apis thymo ex amaro.
 Doctos ingenuus decere candor,
 Obreçtatio luidos putatur.

Animi

Animi scrinium seruitus.

Luscinia veris nuntia,
 Mutescit inclusa caeca.
 Est seruitus scrinium animi,
 Linguamque vinclo prapedit.

Locu-

Locuples satellitium diuitum.

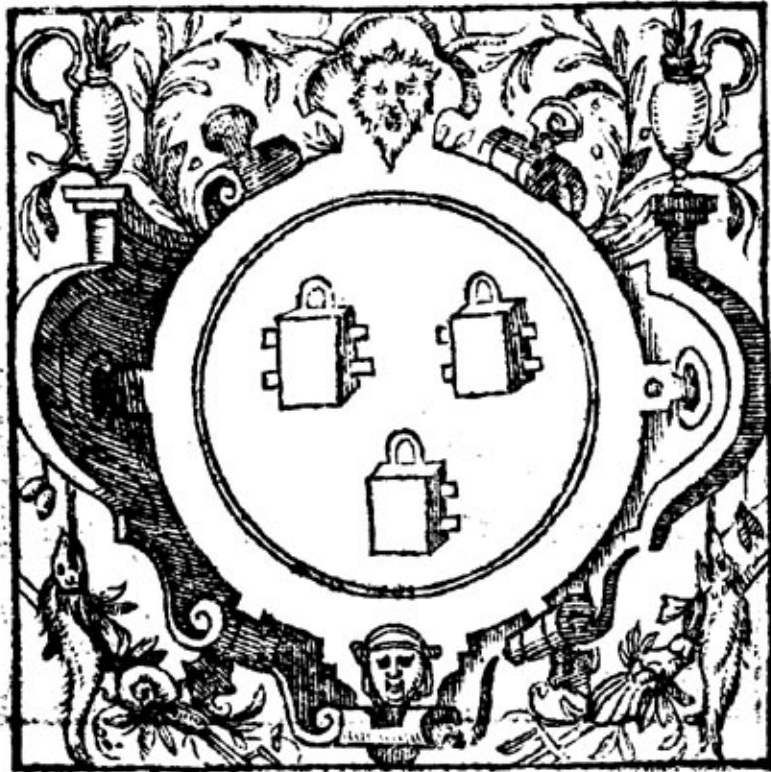

Et pilis horret, tractaque obserpit iulus
 Arquato, ac praesertim agmine mille pedes.
 Ansati incedunt proceres, glomerantque superbos
 Gressus; assequitur longa caterua comes.

Assi-

Affiduitas duri victrix.

Ad Petrum Iunium filium.

*Fistucas auro triplices, monumenta laboris
 Continui, semper Susia gens coluit.
 Assiduus labor, & sollers industria, quid non
 Edomat: huic cedunt omnia, dura licet.*

Filio

Filio suo Petro Iunio.

*En tibi quas, fili, genitura consacro testes
 Ceras, aucturas nomina amicitia.*

Petram imitare iuuentus.

*Sperne voluptates, Iuuenis, constanter; ut iras
 Ventorum, assultusque maris Marpesia cautes.
 Nate, tuo lepide ludens in nomine, dictas
 Symbolico elogio, tu, Petram imitare Iuuentus.*

E

Penna

Penna beat cælo, Penna volare facit
Astra super.

Ad Iacobum Blondelium.

O ulata, peninis fecta, sublimem vehens
Clamum aërea inter astra fama collocat.
Ill' ultra claris surgit è scriptis vobis,
Ferturque perpes v'rtice alta stetera.

Fuge,

Fuge, Tace, Quiesce.

Ad Antonium à Burgh, virum ornatissimum.

Quid movent, inde fugant celerans: hinc iudice labra
Hæc iocantes signans: hinc carpens otia deses?
Urbe procul, voti exiguus, fuge lætus honores,
Otium ama placidum, nec una silentia rumpe.

E 2

Audi,

Audi, Tace, Fuge.

Ad Cornelium à Burgh. A. F.

Quid significant, pandens vanni instar laxius aures,
 Harpocrates tacitus, insidiâsque cauens?
 Multa audire quidem, sed parce audita referre,
 Utq; tibi caueas prospiciendo, monent.

AD

AD LECTOREM.

QVAE ratio Athenienses olim mouit, ut cum publicis execrationibus sancirent; ne quis ulli unquam viæ ignaro iudicium denegaret; ea nos quoq. adducti nonnihil opera sumpsimus in Emblematum nostrorum origine, vsuque ostendendo: ita tamen, ut interea quàm minimum à vera eorum ratione & natura recederetur. Non enim ignoramus, eò plus venustatis, & gratiæ istiusmodi scriptis accedere, quò ingenium acunt magis; hoc est, quò suspensum diutius & sollicitum Lectoris animum tenent; maioreq; postea, quàm intelliguntur, cum voluptate in sui admirationem rapiunt: praesertim cum aptè subtiliterq; inuenta solidi quid & praeclari iucunda obscuritate, quasi obtento velo, tegunt. Itaque, etsi amicorum nonnulli melius legentium auiditati consultum iri putarent, si unicuique symbolo sua interpretatio statim subiungeretur: nos satius tamen esse iudicauimus, ordinem planè diuersum sequi: & alteram quasi operis partem ipsum facere commentarium; qui hariolandi, coniectandique palma prius in medio posita, aut bene iudicantibus deinde succinat, aut minus assequentibus facultatem intelligendi subministret, ductorisq; vel, si ita placet, interpretis vicem subeat. Idem de ænigmatis consilium secuti sumus, in quibus ea quæ ibi praefati sumus, haerentem facile expedient. Vale.

E 3

MOMVS

MOMYS reprehensionis conuictiſſimæ Deus apud præſcos fuit habitus, quando etiam vitis, moribusque, & multis etiam peſtibus ſua illi præfecerunt nomina. Hanc Heſiodus poëta in Theogonia Noctis filium prodidit, abſque genitore; quo fit vt nonnulli ſecuti fidem editionis Venetæ longè omnium mendofiſſimæ, lapſi ſint; Somnum parentem illi attribuentes. Erroris occaſionem dedit vox, *ὄρνις*, quæ, nemini, ſignificat, eamque lectionem interpretes Græci agnoſcunt, & ſequuntur: cum alij legiſſe videantur, *ὄρνις*, id eſt, cui, vt referatur ad ſomnum, non animaduertentes, quòd huc Noctæ editum fuiſſe dixerit, quòdque inceſtum matris cum filio inuecturi ſint. Cur autem fabuletur Noctis filium Momum, ſine patre; hanc mihi perſpexiſſe rationem videor, tum quòd vitiligator in altiffima ignorantia atque errorum caligine verſetur, & luce ingenij defectus ſtudioque aliena reprehendēti nihil ipſe rectum gignat, ſed emiſſiſſis oculis aliena peruideat: tum quòd ex occulta & abdita ratione illa carpendi libido naſcatur. Sine patre verò, quòd incerto auctore & è vulgo plerunque oriatur iſtud reprehendendi calumniandi que ſtadium; quomodo vulgo conceptus dicimus, qui certum patrem demonſtrare non poſſunt. Ob ſuperiorem rationem etiam fulcum & coloris muſteli faciem pictura illi tribuit, additis nigris & dentibus & unguibus, qui maledicen-

tix ſymbola ſunt, iuxta illud Epigrammatarij:

Nigros contorſit liuidus unguis.

Idem alatus pingitur; quòd reprehensione, ac maledictis nihil pernicioſius; quæ facillimè emittuntur, citiſſimè excipiuntur, & quaquauerſum latiſſimè diſſudantur, vt ſentit Cicero pro Planicio. quò ſpectat & Alcai verſus:

Μόμῳ δ' αὖτ' ἔρπας ἐξίφουγεν πτερυγας, id eſt,

Pernices Momii pennas effugerat vnus.

Epigrammata Græca Momum effigiant ſenem ſubiecta manu fulcientem calua tempora; quæ ſpecies innuit ſenile plerunque eſſe reprehendendi vitium; eoſque morbo laborantes vitiligatores, cogitabundorum more, meditari ſemper ac comminisci quod carpant. Adiungo illi & Inuidiam indiuiduam comitem: hoc conſilio, quòd æmulatio ſerme accendat foueatque iſtud vitium. Fabula notiſſima eſt ex Luciani Hermotimo de ſectis, quam compendio recenſebo. Nata inter Palladem, Neptunum, & Vulcanum contentione, quis vtilius opus commonſtraret; Neptunus taurum, ſiue, vt alij, equum velut arationi vecturæque accommodum in primis animal in medium ſtatuit: Pallas domicilium oſtendit, cuius vſus contra iniurias aëris omnes inſeruiret: Vulcanus fictum hominem pro facile præſtantiſſimo opere exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia quæ carpit, cauſſatus fuit in hominis opificio præteritos fuiſſe ab artifice clathros, ſeu

fenestellas, pectoris parieti inferendos; per quos, ne quid occultum lateret intus, introspecti posset. Idem etiam Veneris sandalium, ut argutum nimis atque loquax, calumniatus fuisse legitur. Porro nihil in vita mortalium tam numeris omnibus absolutum, tam doctum, tam rectè factum inuenias, quod non innatus Momis quibusdam calumniandi & carpenti morbus conuellat, aut saltem incessat: adeò procliuus fuit sæculis omnibus *μωμίζειν ἢ μωμίζεσθαι*, id est, Momum quàm mimum agere. Itaque tum hunc ad sensum refertur Emblemata, quod reprehensioni obnoxia sint omnia: tum etiam ad id quod prudentissimè doctissimeque dictum à Socrate memorat Vitruuius: oportuisse hominum pectora fenestrata & aperta esse, ne occultos haberent animorum sensus; sed ad considerandum patentes: siquidem corde nihil sinuosius, nihil insidiosius fabricata est natura, ut solius Dei sit sensus & cogitata hominis inspicere atque pernosse.

Pictura. Senex pingatur caluus, colore fusco, liuidis dētibus vnguibusque, alis supra humeros exstantibus, læua caput sustentans cogitabundi in morem, dextræ indice extento versus effigiem quandam hominis, clathratum pectus habentem: adstant procul Pallas cum domicilio: Neptunus cum equo: proximè illum Vulcanus cum homine suo, ita ut simulachrum hominis clathratum diuersum sit ab homine Vulcani, velut Momo desi-

designante, talem oportuisse fingi. Quod ad picturam Deorum attinet, ita semel statuo: Neptunus nudus pingatur, capillitio cæruleo, altera tridentem complexus, altera manu equum habena tenens, pede delphinum premens. Vulcanus atro colore ut faber, rugosus propter assiduos ad incudem labores, læua malleum tenens, dextra hominem à se fictum monstrans, claudus, capite præferens pileum cæruleum, cuiusmodi fermè figura spectatur Ducis Veneti tiara. Palladis effigiem dabo Emblemate 15.

Emblema II.

Carmen est Heroicum cum dimetro Iambico, quale illud Horatij;

Nox erat, & cælo fulgebat luna sereno

Inter minora sidera.

S v s animal est infestissimum Elephanto, vsque adeò ut vel solo illius stridore atque grinnitu audito, immanis illa bellua in fugam agatur; id quod hostilia tela facere nequirent: vnde insulsum illud Mahometi, plani & impostoris perditissimi commentum, risum quibusuis commouere possit, prodentis olim diluuij tempore in arca Noæ suem elephanti sterquilinio genituræ suæ originem acceptam referre, ut ex eius fimo enatum. Sed ut hoc ridiculum, quippe ab homine rerum naturæ ignaro proditum; ita illud confirmat auctorum vnanimis consensus: si quidem præter Plinium, Orum, Zoroastrem, Senecam,

Aelianus libro De animantibus primo, suis stridore minimo terreri elephantum locuples testis est: quæ ratione cognita Romani commissio cum Pyrrho Epirotarum rege prælio, victores exstiterè; cum elephantibus eius regis obiectis suis in fugam compulissent. Memorabile adeò est nec silentio obliterandum, quod à Megarensibus factum proditur, eodem auctore lib. 16. c. 36. quòd cum ea vrbs arctissima obsidione ab Antipatro Macedone pressa, acerrimè oppugnaretur; oppidani sues liquida pice perlitos prius, admotæque flamma succentos in hostilem exercitum immisere; qui depascente iam illorum corpora incendio, late grassantes, ac horribili stridore in confertum elephantorum agmen delati, belluas velut in rabiem concitas disturbatis ordinibus in fugam verterunt. Huc faciunt verba historici, quæ nobis integra seruauit Suidas in hunc sensum; E vestigio appensa de turri sue, periculum quod ab elephate ingruerat, euitarunt. siquidem atrocem grunnitum cum mox edidisset suspensus porcos, elephas id non ferens inhorruit. Illud verò tanquam controuersum ambigi potest, natiuumne sit quoddam atque intestinum inter hæc animalia dissidium, cuius causa mortalium ingenii sit incognita; an quod raucum illum stridorem, vocemque auribus asperam natura exhorrescant, cuius rei gnari, qui pullos elephantum educant, iam inde à primis annis sues adhibent.

bent, vt assuetudine paulatim mali illud vincant. D. Amb. in Hexaëmero videtur istud referre ad prærogatiuam quaedam à natura singulis animantibus donatam. Suis aptissimè comparantur non insulsi modò, & à Minerva alieni homines; verum vel maximè lingulacæ, & à rabie non malè dicti rabulæ, qui cælum terræ miscent; Item parasiti, quibus similiter, vt suis, anima pro sale data videri potest: quod olim venustè dixit Cleanthes: qui omnes si à regijs extularent, rectius cum rebus humanis ageretur. Pictura poscit elephantem auerto capite, & crispata promuscide fastidiosum: Suis contrà elephantio impudenter obstitentem, ac retracto rictu grunnitum mentientem.

Emblema III.

EMBLEMA, nisi fallor, ab illustrissimo Cardinali Grauesiano ANTONIO PERENOTTO usurpatum, elegans cum primis, & illustri laborum eius, virtutumque heroicarum affecta, recteque factorum comite Gloria dignissimum. Videtur autem heros ille, cum omni posteritate nominis sui memoriam qui adæquauit, innuere voluisse, ingentes, ne dicam perpetuos esse exantlados labores, Herculis ritu, ei qui aspiraret ad amplissimum illud Virtutis præmium, Gloriam videlicet, quæ concors est & consentiens bonorum rectè iudicantium atque incorrupta laus, eaque perennis; quæ cum vitæ breuitatem, tum iuges laborum

laborum periculorumque molestias sempiterna posteritatis commemoratione solatur, hominibusque per suos veluti gradus ab humo in cælum adscensum præbet; usque adeò illa altissimi cuiusque & optimi animum noctes diesque exstimulat, accendit, atque concitat, ut per labores ad honestissimum illum veræ virtutis fructum, eundemque immortalem peruat: (nimirum exultat hinc popularis illa fama, adumbrata quædam illius imago.) Sic ante Salaminem ipsam à mari obrutum iri hariolatur non falsus Cicero, quam Salaminij tropæi, quod Themistocles crexerat, memoriam: priusque Leuctra Bœotix funditus interitura, quam Leuctricæ victoriæ duce Epaminonda partæ gloriam. Neque verò huius loci est, aut temporis effusioribus habenis in istius herois labores, atque inde natam mox gloriam prouehi; cum singularibus ea commentariis debeantur. Pictura autem passim obuia est, ubi ligonem, qui fodiat orbem terrarum, anguis mordicus suam caudam ore tenens circumplectitur: eumque ipsum serpētem laurea corolla medium ambit.

Emblema IIII.

Carmen est Asclepiadeum monoclon, quale est illud Horatij:

Mæcenas atavis edite regibus.

NATIVVM dissidium atque internecinum bellum esse Feli cum fugace Murium gente, usque

que adeò ut etiam cinere eius animalis diluto fugari abigi que mures sit proditum, nemo est qui ignorat: nimirum à natura doctam videmus, suspensis alto silentio vestigiis, occulto que speculatu, & certo caudæ quam vibrat libramine, in musculos exsilire: ut nunc inanem ac superuacuum sim collocaturus operam, si in re clarissima disertus esse velim. Monet autem symbolum, cuius meminit Suidas, nimia licentia & impunitate proposita insolescere homines. Metus supplicij scelerosos in officio continet: quo amoto aut negligentius obito, increscit ferocia & sceleratè agendi libido. Verissimè dictum est in Miloniana, maximam illecebram esse peccandi, impunitatis spem. Pictura postulat geminas muscipulas, quibus inclusæ sint feles, murium agmine liberè choreas circumquaque ducente.

Emblema v.

NON hinc de ea vigilia nobis sermo est, quam toto triennio passus fuisse legitur immortalis ille omnium scriptis Mæcenas, qui Somni molliem nullis potuit libaminibus, nullis victimis flectere: sed de ea quæ Demosthenē coryphæum & principem oratorum fecit, qua antelucanas fabricorum operas prævertere magna cum ambitione consueverat: Sed de ea qua Iulianus Imperator noctes dispartitus fuit in triplicia officia, quietis nimirum, Reipub. & Musarum: Sed de ea qua Alexander Magnus subiecta brachio ænea concha,

cha, tinnitu comploſæ peluis, vbi pilam argenteam manu tractatam remiſerant nerui ſopore laxati, euigilare ſolebat: Sed de ea quam reuera vitam vocat Piniuſ; quæ in iis præcipuè viget, in quibus animuſ inquiet opere palcitur: id quod de te dici patientibus auribus non abneſ. Vigili vigilantiffimè, qua duce tot prouinciarum commodiſ aſſiduè inuigilaſti hætenuſ non ſine valetudiniſ diſpendio: qua tot iam anniſ magna cum laude Præſidem conſilij egifti, partaq; æ immortali gloria tibi tuiſque eam facè præluxiſti, cuiuſ nunquam intermorituruſ ſit fulgor, eodem, quo orbis terrarum, termino incluſuſ. Proinde, qui veræ gloriæ amore ducimur, id noſ ope ſumma contendere decet, vt & Reip. & in commune conſulenda, teſtemur noſ pluribuſ horiſ vixiſſe, & ſomno temporis furi, aut (vt Ariſtan aiebat) publicano mediam vitæ partem interuertenti, portio- nem deduxiſſe. Frugi nanque temporis cum laude diſpenſatores, à morte etiam fax immortalis, veræ virtutiſ aſſecta gloria, nunquam extinguen- da comitatur. Symbolum Vigiliſ vulgariffimū pingendū erit, quo hiñc liber explicituſ dili- gentiæ, illinc clepſydra temporis parcè adme- tiendi argumento, atque horum in medio lych- nuchuſ cum ardente face, poſthūmæ gloriæ teſti- monio, Libiti-næ impoſita ſimul omnia expri- menda venient.

Emble-

Emblema VI.

Hexametrum eſt carmen cum Dactylico Simonideo, pentametro acatalectico, quale memoratur illud à Seruio Honorato;

Parthenopæuſ erat puer Arcadiæ decuſ.

PAUSANIAS in Atticiſ ſcribit Atheniſ ex- ſtare Paciſ ſimulachuſ, Plutuſ ſi-um geſtan- tiſ: quod iterum repetit in Bæoticiſ ingenioſè fabrefactuſ à Cephiloſodoto ſtatuariſ ſcribent. Eſt autem Plutuſ ſiue Pluto diuitiarum deuſ: quanquam diuerſiſſimoſ hoſ eſſe annotat Liliuſ Gyralduſ, maniſteſti erroriſ conuictuſ vel ipſo Pauſania iudice: apud quem priore loco Πλοῦτων ἀπαίδα legat; poſteriore Πλοῦτων, eodem ſenſu: Si quidem Plutonem ideò præfecit diuitiſ anti- quitat, quòd ex imiſ terræ viſceribuſ, imò ab ipſiſ inferiſ petantur opes. Non abſimili ratione The- biſ primaria Bæotiaſ vrbe, Fortunaſ ſtutuam po- ſitam legimur apud euſdem auctorem, Plutuſ pueruſ geſtanſ, innuere volente artifice, For- tunam matrem eſſe aut alumnam diuitiarum. Quod ad picturam attinet: Pax femina pingitur niido vultu, adſpectu pulchra, oleagina corolla redimita, læua Amaltheæ cornu omniſ fractuum genere redundans, dextra Plutuſ pueruſ te- nent, clariſ ſymbolo, quòd non è bello, ſed benefi- cio paciſ creſcant opes. Plutuſ autem puer pingi- tur volucer, aureuſ totuſ, oculatuſ, teſte Philo- ſtrato in Imaginibuſ: nam cæci Plutiſ ſignifica- tio, vt

tio, vt ominosior, ab hoc loco excludenda est.

Emblema VII.

PELECANVM, quem à rostri magnitudine *πέλεκτος* nominat auctor *κρηενίδων* anonymus, auem paludibus Aegypti peculiarem tradit, prolis suæ amantissimam, quæ pullorum suorum proteruiam atque impietatem merita morte vltā, mox facti pœnitens, pertusolatero suo, pullos mortuos vitali sanguine, quo animantur, irrorat. quod ipsum præter Isidorum commemorat D. Hieronymus, non eadem tamen fide; quippe qui pullis à serpentibus enectis id officij præstari dicant, cum ille ad iniuriam parenti illatam hoc referat. Nihil virum ingenuè litteratum magis addecer, quàm citra omnem dissimulationem nihil occultum premere, quod vsui & commodo esse queat; ita se suasque operas commodare, vt appareat effusum benignitatis sinum nulli, nisi prorsus à Gratiarum limine peregrinus ille sit, claudere velle. Callimachus Hecalen *φιλοξενίας ἀκλήσιον* habuisse testatur. Cimonis Atheniensis ædes Laciadis suis patuere: Musarum fores semper apertæ etiam, prouerbio teste, innotuerunt: Vir & litteris & humanitatis artibus imbutus, vt illic; ita hic quod æmuletur gnauiter, inuenit: vt nedum benignitate priuatim commodus sit; sed & officiis publicè, vt Reipub. literariæ, vt patriæ, vt amicis, vt viris bonis proficit. Is itaque penetralia rimatur sua, nihil abscondit,

ingenij

ingenij dotes, quæ varias ad res à munificentissimo bonorum largitore Deo vnicique tribuæ sunt, non modò non supprimit, sed claram in lucem profert, totum se denique effundit. Talem te, Hoppere Iureconsultorum coryphæe, præstas communi patriæ; talem amici agnoscunt, talem te Respub. literaria sensit: & nisi concatenatorum laborum, otium illud Musis sacrum interpellantium, circulus, Principum curis inuoluisset, locupletius sentiret, immortalibus fœcundissimi ingenij fructibus fruitura. Picturæ ratio notior est, quàm vt in ea operam collocem explicanda.

Emblema VIII.

Carmen est Choriambicum, Callimachium, constans tetrametro & amphibrachyo siue bacchio, quale est illud:

Armipotens Mars genitor Romulida, te venias precamur.

PASTINACA ispiscis est, quem Græci *τρυγνα*, interpretes plerique omnes Turturem perperam appellant: Hollandis nostratibus, ab aculeata iaculi in modum cauda, *pylstaert* nominatur. huius radius (aculeum ita vocat Plinius) tam lethalem præsentanei que veneni vim habet, vt arboris quantumuis ramosæ, ac vegetæ, & amœnissimo frondium virore florentis caudici infixus mox folia defluere faciat: quo amisso honore, truncus quoque celerrimè exarescit, neque multò post sideratæ, atque è solis immenso ardore, so-

F re, so-

re, solique squalore exsiccatæ arbor fit similis. Plinius lib. 9. cap. 48. & lib. 32. cap. 2. huiusce rei fidem facit, nullum vsquam execrabilius venenum esse asserens, quàm sit radius in cauda pastinacæ eminent, qui radici infixus arbores necet, hoc telo patrem Vlysses interemit Telegonus, accepto à Circe matre exitij indicio: quam rem graphicè describit Oppianus in Halieuticis, in hanc fermè sententiam utcunque versibus à me expressam:

*Nil Trigonis diro radio exitialis vsquam est:
Marta non tela aut nigri qua lacte veneni
Spicula Achamenidum tinxit gens aspera bello:
Vbere stet quamuis foetu, & frondentibus arbor
Luxuriet ramis, vernoque virescat honore;
Vulnere si tristi radicem punxeris imam,
Mox labat omnis honos, coma defluit, ipsa decorè
Exiit hinc viridem crudeli saucia tæbe.*

Non minùs præsens virus habet exitialis ac pestifera delatoris lingua; quæ florentes dignitatibus euertere, fortunisque omnibus exutos, ad incitas redigere potest. Pingatur itaq. prius florens, eiusque trunco affixa adhæreat pastinaca: sed ita ut radius ille, de quo diximus, caudici impressus clarè videri queat.

Emblema IX.

Carmen est Heroicum Archilochio tetrametro catælectico comitatum.

PLUTARCHVS in libro, quem De silentibus

bus Pythiæ oraculis scripsit, commemorat Corinthi in Oeco (quod ædificium à Cypselo tyranno consecratum fuerat) inter templi anathemata exstitisse Palmam æneam, cuius ad radices insculptæ visebantur ranæ & natrices, hydros vocant. Emblemate isto, tamen ad diuersum sensum ibi torqueatur à Diogeniano, innui existimo, à vitiligatoribus (libenter enim Catoniana voce cum Plinio vtor) obstreperis ac maledicis inuidorum linguis, exitiali veneno armatis, impeti illorum vitas, qui non obliqua, sed recta ratione ad dignitates rerumque fastigia emergunt, dissimiles Rufini, Eutropij, eiusque farinae aliorum, prauis artibus diuitias & honores aucupantium: quorum conatus omnes eò tendunt, ut euersos fortunis omnibus exuant probos & innocentes homines, cum isti innocentia sua freti, calumniatorum latratus & inuidorum molimina sublimes facile despuant. Palma ardua, primæque nobilitatis arbor est, onerumque grauium victrix, frondibus nunquam vidua; quæ opibus honoribusque polleentes aptissimè exprimit: cuius ad radices positæ visuntur ranæ (quarum rauca illa & odiosa coaxatio nulli ignota, calumniatorum significationem haud dubiam habet) & hydri, nullis serpentium veneno inferiores, si Plinio credimus; per quos virulentus inuidorum alienam famam incessentium sibilus denotatur.

Emblema x.

*Logædicum Archilochium, Ithyphallicum Marius
Plotius nominat, cuiusmodi est illud Flacci:*

Soluitur acris hyems grata vice veris & Fauoni,
Trahuntque siccas machinæ carinas.

PINGATUR Leo otiosè recubans in gramine non procul ab armento pascente, raptæ prædæ mordicus inhærens: ita enim solet ex omni numero, quantumvis ingenti fame stimuletur, vnum pecus diripere comedendum: adstet illi Canis limis feram suspectans, & prædam ingratæ (quod dicitur) oculis frustra deuorans. Symbolum optimè quadrat in hereditetas, qui alienis funeribus inhiant, & per mortes incerta spe bona aliena captant, sæpius delusi, vt iuuenis ille apud Lucianum in dialogis, quem mors inopina ante senem, cuius funeri propter summas opes imminēbat, rapuerat. Competit & in quosuis, qui ambitu tenentur, & sacerdotia aut honores ab aliis possessos venantur.

Emblema xi.

MEMORIAE proditum est à Diodoro Siculo Bibliothecæ decimo septimo, & à Q. Curtio, Tyrios eximia religione coluisse Apollinem: cuius numen sibi tutelare vt propitiarent, sibi que modis omnibus conciliarent, tempore obsidionis, quam grauem & funestam ab Alexandro Magno experti sunt, simulachrum eius Dei aurea catena basi columnæ, cui insisteret, alligasse, vt ille scribit;

bit; aut vt alter, aræ Herculis vinculum illud inseruisse, velut illo Deo Apollinem retenturos. Similiter Pausanias in Laconicis refert, peruetustū Spartæ exstare simulachrum Martis compedibus irretiti, quo vinculo proprium sibi ac Reipublicæ perpetuum bellatorem illum Deum, nec vnquam suæ vrbs desertorem futurum, velut in peculio obligatum, voluerunt. Neque aliorum Victoriæ deam, cui pennas dedit, volucremque finxit antiquitas, ἄρ' ἔργον inuolucrum, alisque orbam & fano & statua decorarunt Athenienses, augurantes perennem ipsis fore Deæ præsentiam, negatis illi alis quibus auolaret. Gentilitatis deliræ somnium istud fuit, nimis quàm superstitiosum, existimantis quali quali honoris obsequiique lenocinio, Deum in vota nostra, eaque perfunctoria & inutilia pellici, ad modum pueritiæ, quæ crepundiis deliniri capi que solet; atque ita in ordinem cogi posse. Quare stultum est, ne dicam impium ac profanum, putare diuinum numen toti mortalitati iuandæ comparatum, tam pusillum esse & otiosum, vt palpationibus tantum non nostris ac veluti poppyimistitillationibusque cedat & expugnetur. Pingantur tres isti dij seorsum in templis concameratis. Apollo catena aurea columnæ alligatus: cætera peculiaria indicia Fulgentius & Cornutus ista tradunt; nempe vt pingatur iuuenis, imberbis, capillo promisso aureoque, laureo sereto redimitus, cum arcu &

ſagittis in dextra, cirharam tenens læua, cum Coruo aue illi ſacra aditante. Mars ſit compedibus vinctus, alioqui loricatus, galeatus, pugione accinctus, flagellum manu tenens, vt Albericus philoſophus ſcribit; altera clypeum, nudo pectore, vt Iſidoro placet, cum lupo animali ipſi ſacro, aut gallo, ſecundum alios. Victoria, quam apteron, id eſt inuolucrum dixerunt Athenienſes, pingatur ſine alis, virago, vt ſolet, dextra manu punicum malum tenens, læua caſſidem: nam hac ſpecie colebatur Athenis, vt Heliodori teſtimonio confirmat Harpocration: poſteri deinde ſculptores alas illi iunxerunt, nimirum Bubali pater Anthermus; aut, vt i Ariſtophanis ſcholiaſtes vult, Aglaophon Thalius pictor; quam alis aureis ornat Comicus Ariſtophanes illo verſiculo:

Αυτίνα πτέρωτα νίκη πτερόεν χρυσαίη,

Mox aureis pennis volat Victoria. Exſtitit & Romæ ſimulachrum Victoriæ alis viduum, quæ cælitus tactæ defluerant; in quod Pompeij titulo epigramma legitur, in hanc ſententiam:

Roma caput rerum, nunquam tua gloria obibit:

Nam victrix Dea te haud deſeret inuolucris.

Emblema XII.

Carmen eſt hexametrum, cui aſſociatur Alcmaniū conſtans trimetro brachycatalectico, vt eſt illud:
Spernis decoræ virginis toros.

SPARTAE in templo Veneris armatæ contignationem fuiſſe extructam, quæ Veneris cognomen-

gnomento Morphûs, à forma (vt apparet) dictæ, numini fuerat ſacrata, memorat in Laconicis Pausanias: ſimulachrum erat ex cedro factum, ſedentis habitu, compedibus vinctæ, caput obnubente flammeo, ſiue calyptra; addit Tyndareum Dioſcurorum patrem pedicas illas adiungi curauiſſe, fidei ſymbolo, quam maritis deberent vxores arctiſſimam: tamenſi illius infelicitas in filiabus proſtitutæ pudicitia macula famolis, à Steſichoro Lyrico prodita, ſatisque decantata eſt. Porro compedes indiſſolubilis vinculi coniugalis & arctiſſimi amoris ſignificationem habet. Flammeum verò (quod luteum eſt capitis velamentum) & pudoris argumento capiti imponitur, & fauſti ominis ergo, ceu cõnubij indiſſolubilis. Illud de pudore declarat Claudianus in raptu Proſerpinae, ibi:

Flammea ſollicitum praelatura pudorem.

& Lucretius Phariſalidos lib. 2.

Non timidum nupta leuiter teſtura pudorem

Lutea demiſſos velarunt flammea vultus.

Poſtremum confirmat flammei vſus aſſiduus flaminis vxori, cui diuortium facere nulla ratione leges permittebant. Sedens autem merito pingitur, vagæ Veneris odium inſinuans. Pingatur Venus ſubſellio inſidens, pedicis conſtricta, vultu flammeo obtecto, nuda, dextra Cupidinem videntem complexa, ſiniſtra tria mala aurea ferens: adſtent illi geminae columbæ aues illi ſacræ,

Cornuto teste, cum propter puritatem, tum propter illices blanditias, quarum indicium facit frequens harum auium suauitatio: nihil autem magis decere honestam matronam, quam velatam conspici, vult D. Clemens Alexandrinus, exemplo Creusæ vxoris Aeneæ, quæ ardente iam patria nondum abiecerat curam velaminis.

Emblema XIII.

Carmen est Sapphicum prapositum Glyconio, quale illud Boëtij:

Cum polo Phœbus roseis quadrigis

Lucem spargere cœperit.

SYNESIVS libro de Regno administrando ad Arcadium, vel, vti Nicephorus vult, ad Theodosium iuniorem scripto, negans in viribus solis positam esse felicitatem principis, eam prædicat esse absolutam omnibus numeris vitam, quæ potentiam prudentiæ confociat; quæ res coniunctæ robur inexpugnabile conciliant; disiunctæ verò inualidum & inutile: quando videlicet aut robur prudentia sit destitutum, aut prudentia viribus defecta. Quapropter, inquit, sapientes A Egyptios in hoc sum admiratus frequenter, qui geminum Mercurij simulachrum simul constituunt: alterum iuuenta florentis, alterum maturo senio venerandi: volentes ianuere, cum qui rectè Rempublicam aut regnum sit administraturus, coniunctam cum prudentia fortitudinem habere debere, quasi alterutrum inutile sit absque alterius ope.

ope. Neq. alia de caussa Sphinx apud illos pro templorum foribus posita visitur, & quæ sequuntur infrà XLII. emblemate recitata. Huc spectat Hor. illud lib. 3. Ode 4.

Vis consili expers mole ruit sua.

Vim temperatam Dij quoque prouehunt

In maius: iidem odere vires

Omne nefas animo mouentes.

Eandem sententiam comprobat Isocrates ad Dæmonicum scribens: Robur cum prudentia coniunctum prodest, qua sine plus habenti incommodat. Quod ipsum & Milonis Crotoniatæ exitus abundè docuit.

Emblema XIV.

Hexametrum versum sequitur Aristophanium metrum tetrametro brachycatalectico absolutum seu Tetrametrum Colurum: ita namque à Mario Plotio, cuius libellum de metris aliquando inuulgabimus, nominatur, quale est illud:

Marcet lucernæ, sol propinquat, non tamē vocas.

PYRAMIDES, quas otiosam ac stultam regum A Egyptiorum pecuniæ ostentationem nominat Plinius, vastæ fuerunt & insanæ substruccionum moles, aliquot soli iugera complexæ, partibus fermè quatuor angulorum lateribus ab imo in acumen definentes, sic dictæ, quòd in ignis speciem, in coam extenuentur; quarum fastigiata excelsitas paullatim gracilescens, umbras

quoque consumit, ut præter Solinum Ammianus scribit libro 22. Fuisse eas regum Aegypti monumenta, & inter septem orbis miracula habitas tradit Gæographus Strabo. Quia verò inconcussa vel maxime, stabilissimaque inter omnes figuras figura quadrangula, Galeno teste, habetur, hinc est quod monarcharum aut regum fortunas huic comparari appositè credam: aut etiam constantis animi virum; qualem describit Q. Catulum Cicero, quem neque periculi tempestas, neque honoris aura potuit vnquam de suo cursu, aut spe, aut metu dimouere. Priori rationi hedera aptè conuenit, utpote sese ipsa sustinere prorsumque serpere impotens, ni pedamenti adimiculo utatur, ac flagellis suam munit imbecillitatem. talis est plebis ac minoris conditionis hominum status, quibus principum opes fulcramento sunt & ornamento. Neque posteriori rationi absonus est viuax & perennis huius plantæ viror: quippe cum magnanimi & fortis viri, qui humana omnia premit, & ad omnes casus infractum gerit animum, laus cum æternitate cetera, perpetuè victura. Diuersa planè hic ratio est hederæ arborem scandentis, ut quæ solet succum viresque illius omnes in se rapere ac demum enecare: quod in eos quadrat qui alienas opes sub titulo & prætextu patrocini in se corruant, atque emungunt. Aliter etiam Marcellinus lib. 15. hederæ comparationem ad opulètos transfudit, apud Impera-

Imperatorem delatos, qui præsidia potiorum pulfabant, iisdemque tanquam hederæ excelsis arboribus adhærentes, absolutionem precibus mercabantur. Sunt qui emblematis huius significationem calumniati, ad creandam principi cuidam viro, qui hoc symbolo utitur, inuidiam, eius sensum aliò detorserunt; velut qui circumfessum tenuerit Galliarum Regem & hederæ instar circumfessum, ne quis ad eum pateret aditus sine ipsius assensu. Sed istud quid aliud est, quàm genuinum Emblematis sensum corrumpere atque peruertere, & animam illi adimere?

Emblema xv.

Heroicum cum Iambico trimetro.

V P V P A avis est cristata, plumis in capite instar cristæ plicatilis subrectis, quam Galli, *une hupe* appellant: Hanc scribit Orus, ubi senserit exvuarum, quas appetit summopere, esu nimio noxam se incurrisse, decerpta adianto herba, quam officinæ capillum Veneris nuncupant, mederi sibi, ramulumque eius herbæ ore circumferentem, obambulare. Quibus temulentia valetudinem concussit atque labefactavit, ij abstinentiæ ramulo se lustrent. Qui affectibus violentis tyrannis, aut (ut voluit Plato) loris restibusve nos vltro citroque in diuersos motus trahentibus, obnoxij sunt; ij à diuinis placitis & verbo diuino remedium petant, & mentem, quæ passionibus illis animi turbidis, tanquam regina quæpiam imperare

rare debet, obmuniant: quæ victoria primaria est & potissima, seipsum vincere.

Qui peccata sua ritè expiari cupiunt, lustrent se lachrymarum adspergine & immerfabili pœnitudinis ramulo.

Emblema XVI.

Metrum hexametrum, cui subiungitur dactylicum Stesichorium, à Stesichoro, cui familiare fuit, nomen sortitum, constans pentametro acatalecticis; quale est illud à Servio Honorato recensitū: Marfya cede Deo, tua carmina flebis.

PINGATUR puerorū grex geminus, quorum altera pars bullas siue pompholygas è conchylio (in quo smegma, quem saponem dicimus, cum momento aquæ commistum sit) in aëra difflet: altera easdem iridis in modum discolorés & purpurascens sectetur atque comprehendere studeat; sub quorum pedibus non malè subscribi possit diuerbium illud Italís in ore frequens, ET TVTTO ABBRACCIO ET NVLLA STRINGO. Nemo nescit, bulla nihil esse vanius, aut inanius, comparata illi iam olim caducæ mortalitatis vmbra. Itaque quadrabit aptissimè in eos qui diuersis artibus scientiisve animum adiiciunt simul, varia in studia distracti; aut pluribus muniis honoribusque simul inhiant; aut quacunq. tandem in re insatiabili animo nusquã satis facientes huc illuc nutant. hi namq. parum proficiunt, suaq. spe elusi sæpenuerò discedunt.

Emble-

Emblema XVII.

HIPPOTAMI impietatem immanem esse, monumentis litterarum proditum est à veteribus; adeò vt ne patri quidem, per quem vitæ vrsuram accepit, parcat: qua de re etiam alibi scripti. At ciconiam serpentium certissimum esse exitium nemo infitias iuerit qui eam longis colubris inuisam dici Virgilio didicerit: qua de causa necesse ciconiam capitalis noxia fuit apud Thessalos, quòd eorum regio prouentu serpentium abundaret, si Plinio credimus. Sceptrum verò gestamen Regum, qui priscis sæculis iudices erant caussarum, ac proinde etiam iustitiæ dicatum fuit. Quo symbolo indicatur impietatem (quæ vitiorum omnium fundamentum est, & qua flagitia ac scelera omnia continentur) coërcendam esse & vindice gladio castigandam, atque è medio tollendam, non secus quàm à ciconiis solet serpentium genus. Res per se clara est. Equo fluuiatili in dorso erigatur sceptrum, cui ciconia insistat.

Emblema XVIII.

Metrum est Archilochium acatalecticū comitatum iambico. Hipponactio; cuiusmodi est illud Flacci: Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar.

MVSTELAM (inquit Plutarchus libro de Iside & Osiri) plerique arbitrantur & affirmant per aurem initum pari atque concipere, sed

sed ore partum edere, natalium sermonis quadam similitudine. Anaxagoras, alique nonnulli physici prodiderunt Mustelam pariter & Ibin ore parere; teste Aristotele libro De generatione animalium tercio, cap. 6. quorum sententiam illic conuellit. Aristetas vt istud ipsum confirmat; ita paululum detorquet symboli explicationem, sic enim sonant eius verba: Mustela auribus concipit, quod ore parturit: itaque eius esu interdictum est Leuit. 11. Iudæis; vt hoc symbolo insinuaretur, perniciosissimum esse homini morem, quod, quæ auribus acceperit, eadem verbis exaggerans maioribus malis inuoluat.

Hugo Card. in superiorem Leuitici locum euariat nonnihil à prædicta opinione, siquidem mustelam marem ore generare; feminam aure concipere annotat. quàm fideliter, ipse viderit. Orus etiam mustelum piscem huic cognominem ore parere scribit: similiter & Zetzes.

Huc allusum videtur à Lycophrone in Alexandra tenebrosissimo poemate, cum Medusam Gorgonem appellat *δειράπαιδα γαλήν*, id est, Mustelam iuguliparam, velut collo puerperam, propter fabulam, quæ fingit Grysaorem & Pegasus è ceruice eius exstitisse, truncato illius capite. Ad symbolum faciunt Epicteti verba admonentis à natura mortalibus vnicam datam esse linguam, aures geminas; vt loquendis audita duplo sint plura. De monactis apud Lucianum documentum est,

est, auribus sæpius quàm lingua vtendum. Epaminondas à Pindaro laudatur hoc nomine, quod haud facillè alter inueniretur, qui plura sciret ac pauciora loqueretur. Picturæ ratio per se euidentis est.

Emblema XIX.

Alcmanium est dactylicum tetrametrum hypercatalecticum, simile secundo Boëtij carmini, cuius initium:

Heu quàm præcipiti mersa profundo.

CROCODILVS, cui à croci metu nomen est, exitiale malum, quadrupes, vtroque elemento infestum & terra & flumine, linguæ expertis, dentibus ferratis, eorumque ordine pectinatim se stipante, maxilla inferiore immobili, vnguibus immanibus, cute adeò inuicta, vt ictus tormento quouis adactos eludat atque repercutiat; terrore metatur locum nido præ diuinatione quadam & naturali providentia eum deligens, ad quem summus Nili auctus eo anno sit accessurus: neque alibi incubat ova, quæ candida sunt anserinis similia. hæc de Crocodilo ex Plinio lib. 8. cap. 25. Solino cap. 45. Marcellino lib. 22. & Herodoti Euterpe. Addit Plutarchus libro de Iside, Aegyptios certum eoniicere Nili incrementi terminum ibi fore, vbi ova excluserit femina: nam cum in humido fouere nequeant Crocodili, & procul à fluminis alueo parere metuant, ita exactè præsentiant naturæ tacito instinctu quod futurum

turum est, ut accessu fluuij in pariendo, incubandoque (quod alternis obseruant mas & femina) vtantur, atque ita oua arida & inhumecta conseruent. Monemur prudenter rerum satagere, longeque antè consultare atque videre, quàm quid statuamus aut agamus.

Emblema xx.

Carmen est Phalacium à Phalaco inuentore sic nuncupatum, quod est hendecasyllabum à syllabarum numero, quale illud Martial.

Vitam quæ faciunt beatiorē.

CICADA insectum est, quod rorem lambendo viuit, nec alterius alimonie indigum, cantu se oblectat. Pingi possunt plures cicadæ, quæ flosculos (qui ad ornatum varij pingantur) dehiscētes, & explicitos, rore madidos, aduolitent ac depascant; à ceteris, qui etiamnum intra calyces suos siue alabastros abditi latent, abstineant. Qui sua sorte, licet exigua, contenti sunt, bonis presentibus fruuntur: liberali interim spe ducti, fore, ut aut industria aliquid adiiciat, aut principum liberalitate accedat, aut hereditas portum ostendat; quod omne lucro deputant, & veluti probè sibi feneratum prætereunt. Non dissonum hinc est Italicum hendecasyllabum:

Di questo mi contenta & meglio spero.

Emblema XXI.

INSIGNIUM vsus peruetustus est, quando Anubis & Macedona, Osiridis filios, armorum insignibus

insignibus vsos fuisse iam tum memoriæ prodidit Diodorus, canis exuuiò alterum, lupi rostro alterum, tanquam animalibus ab ipsorum natura non alienis. sic Tydeus apud Aeschylum in clypeo depictum præfert cælum stellatum cum luna medium umbram occupante: Hippomedon Typhonem fumos ore efflantem: Parthenopæus Sphingem: Perseus Gorgonis colubri feru caput; Veneris genitricis Iulius; alij Pegasos, Minotaurus, Harpyias, Leones, Vrsos, Aquilas, Angues, Fuscinas: alius aliud. At gentis tuæ istud insigne aut symbolum, Sambuce doctissime, non otiosum ac iners aut inglorium existimo, in quo visuntur binæ grues (non sine causa Palamedis, vnius inter omnes Græcos solertissimi artium insignium inuentoris, aues nuncupatæ) hinc pedibus saxum, firmitatis argumento; illinc cor, frontem & retinaculum omnium honestarum actionum, concorditer complexæ, rostrisque annulum aureum, ceu debitam sibi mercedem appetentes. Multiplex hinc cognitio animum simul præstringit: nam uti Grues altiuolæ sunt, nubila volatu tranantes; ita doctissimus quisque non humo allidet, sed mente cælestes etiam sedes adit, imò penetrat; neque id solum, verum etiam gloria æternitatis affectatrice sidera pulsat, & nubibus caput inserit. Eadem etiam vigiles, quòd noctu lapidem pede sustinent, ut oppressas somno, laxatis neruis, strepitus cadentis lapidis expergeficiat, diligentia summæ

summæ iudicium faciunt. Quam istarum auium
sollertiam in exemplum rapuisse mihi videtur A-
lexander Macedo non abs re Magni nomen ade-
ptus, qui globum argenteum brachio capiti sub-
dito tantisper continebat (quoties lucubrandum
illi erat) dum remissio neruorum tenore delap-
sus, tinnitu peluis subiectæ, somnum illi abru-
pisset. Annulus verò (quem Promethei inuen-
tum perperam, vt quo ipse Caucaſo alligatus fue-
rit, alij Lacedæmoniis falso attribuunt, quòd fer-
reus illis in vsu fuisse legatur) in se recurrens &
ἀνίκητος immortalitatis nunquam vilo sæculorum
spatio finiendæ index esse meo quidem iudicio
videtur. Quòd si hariolari in re mihi obscura li-
cebit, crediderim duorum coniunctissimorum
fratrum operam præclaram Principi aliquando
suo nauatam, maxima constantia pari que concor-
dia, ista genti tuæ peperisse insignia, laudabiliore
ratione, quàm cicatricum insignia Sallustianus
ille commendarit; vt, quibus gloriæ infinitas, an-
nuli opes, adamantis argumento à Principis libe-
ralitate honestamentum ac decus accesserint. Effi-
giationem quid attineat præscribere, cum per se
ipsa è superioribus abundè elucescat?

Emblema XXI.

*Carmen est Heroicum cū dactylico Alcmanio tetra-
metro acatalectico, cuiusmodi est illud Boëtij:*

Tunc me discussa liquerunt nocte tenebræ,
Luminibusque prior rediit vigor.

O R V S Apollo qui Hieroglyphica scripsit,
refert Leonem, vbi febricitarit (familiaris autem
huic feræ morbus febris est, præsertim quartana,
si Phileti, qui De animantibus Græcè scripsit car-
mine, credendum est) simia solere vesci, saluber-
rimæ escæ loco. Non repugnat Plinius, nisi
quòd morbi vim eleuans, ægritudinem fastidij
tantum sentire dicit, in qua medetur sibi, gustato
simiarum sanguine, quæ lasciuia immodica in ra-
biem eum agunt. Confirmat idem & Philostratus
lib. De vita Apollonij tertio: Leones medici-
næ gratia simiis insidiari scribens. Quin & Aelia-
nus omnigenæ historiæ lib. 1. cap. 9. ægrotanti
leoni cetera remedia inutilia scribit, præter simiã,
cuius esu pristinam valetudinem recuperet. Idem
in libris De animalibus lib. 5. cap. 39. medelæ ra-
tionem & morbi discrimen distinctius his serè
verbis aperit: Leo, inquit, supra modum ingur-
gitato cibo, remedium quærit, aut à quiete absti-
nentiaque, aut simiam nactus deuorat: quo cibo
alui proluuium excitatur, molestaque, saburra exo-
neratur, Simiis aptissimè comparari possunt im-
postores, assentatores, & parasiti, qui ad gratiam
loquuntur, & principum auribus insidias faciunt:
siquidem *δημοσιόητους* velut populares Simias
vocat Aristophanes eos, qui plebi assentantur &
obsecundant, quando & *μιμητικόν*, quod Simiari
norat, pro fallere Græca lingua vsurpat. est enim
animal istud ad imitandum omnia dextrum &

habile. Tales autem pestes si quis aula exturbaret princeps, nã ille verè Augiæ stabulum repurgaret, & cum Hercule ac Constantino monstrorum domitor dici posset: hoc enim Aurelius Victor Constantino tribuit, qui aulicas illas pernicies, tineas soricesq. palatij appellare solebat, vt Anaxilatus opum vermes, quibus confectis & expul-
fis, ad incolumitatem rerum & sanitatem cuncta redire posse, non iniqua spes est.

Emblema XXIII.

Cyrellium metrum est, constans pentametro hypercatalectico, quale hoc:

Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.

PALMA Aegyptia Theophrasto à fructu Balanus dicta, arbor est magna, non recta, sed contorta, folio myrto simili: Dioscoridi (à quo pictura peti potest, expresso eius vno ramo) πῶμα, à succi copia cui in poculi vicem conuertitur, & ab arcenda siti Adippos quoq. vocata: Hæc priusquam maturuerit decerpta, sitim sedat: sin matura sumatur, sensum intercipit, gressum præpedit, linguam retardat, & obsessis mentis ac corporis officiis, ebrietatis vitium imitatur; vt Solinus memorat cap. 45. Memorabilem. Admonet hoc symbolum curiosam & profundam diuinarum rerum inuestigationem, eamque maturis iam fructibus factam, hoc est, ab iis qui mysteriorum omnium cognitionem absolutam se adeptos putant, periculosam esse: nam quò altius isti laborant

rant arcana de Deo eiusque vniformi Trinitate perferuari, hoc maioribus altioribusque tenebris inuoluuntur, & in diuinitatis abyssum ineluctabilem corruunt. Simonides sapientiæ nomine percelebris olim rogatus ab Hierone Syracusarum rege, Deum vt sibi definiret, poposcit sibi diem vnum: postridie rogatus vt fidem exsolueret, bidui spatium petiit: cumque sapius dierum numerum ingeminaret, atque Hieron admirandus eius facti rationem requireret, respondit sibi tanto intricatiorem obscurioremq. videri rem, quanto diutius cõsideraret. Quò spectasse Aegyptios sacerdotes puto, qui sonum tantum vocalium litterarum inconditum accinebant, indicantes se nulla ratione de Deo certi quid & explorati posse expromere. In hanc sententiam detorsit istud symbolum Hugo Eterianus, non postremæ eruditionis Theologus, cum de Spiritu sancto aduersus Græcos disserturus sic initio operis loquitur: Dum supremæ philosophiæ principium delibare aggredior, aquaticæ mihi videor testudini esse similis, quæ fretum trauare cupiat, stupore cogitatus obsidetur; mens tabescit; lingua tanquam Aegyptiam palmam, quæ apud Græcos Adippos (malè enim adiperos ibi legitur) vocatur, gustauerit, retardatur. Apposirè me hercule symbolo vsurum vides, in explicanda prouinciæ, quam arduam aggrediebar, difficultate: nam diuina natura ne angelicis quidem, nedum hu-

manis linguis enarrabilis est, aut comprehensibilis, ut D. Martialis Lemouicensis Episc. scribit in epist. ad Burdeg. quod ipsum & Plato non tacuit, Deum indictum & innominatum vocans, quem inuenisse haud sit facile, intellectu comprehendere, impossibile: aut, ut Hermes Trismegistus inquit, Deum mente complecti res est ardua, sed sermone enuntiare, impossibile. Huc spectat Iambus antiquissimus, quem ex ore Socratis fluxisse, lib. De recta Confess. memorat Iustinus martyr:

Ὅσδ' ἐν γὰρ ἀνθρώποις τῶν θεῶν σαφές. id est, Rerum diuinarum nihil mortalibus exploratum est: quo innuitur, qualia sint diuina, non esse inquirendum scrupulosius. Præstat itaque immaturas palmulas decerpere in sacra philosophia, quæ sibi marcent: quippe cum videamus sophos istos qui maturis frui se solos arbitrantur, audentibus faucibus, lingua impedita, ingenio hebescente ac caliginoso, gressuque male nutabundo, in ea sursum ac deorsum iactari volutariq.: & sapientem Athanasij admonitionem sequamur, docentis lib. 3. aduers. Arrianos, curiosa & accurata persuasione potiolem esse fidem simplicem. Potest symbolum referri & ad captiosas spinosasque disciplinas, quæ cum fructu delibari possunt primoribus (quod dicitur) labiis; ita namque sitim restinguere valent; in quibus tanquam ad Sirenas scopulos desiderere atque consensescere, id demum insanum est studium: nam ubi eò res venerit,

rit, stupidi, cæci, dulciq̄ue veneno ebrij, argutiarum fuligine audiētium oculos præstinguere gaudent, sed euanida; sanctissimæque disciplinæ nomen ementiuntur interim, ut lūculentè differit Herodes Atticus apud Gellium, libr. 1. Neque malè vita aulica huic Adipso arbori comparari possit, quam aliquantisper sequi & degustasse ante maturitatem fuerit non inutile, sed cuius illic succo, ubi maturuerit, plenis faucibus imbui, in eaque non immorari tantum, sed & immori, omnem nostri agnitionem obliterat, mentem sanam exulcerat, fastu inflat, & Pallante (quem libertos suos nunquam alloquio dignatum scribit Tacitus libr. 13.) insolentiores reddit: nam ex infinitis vix vnum illic Eutherium inuenias, quem in Constantij Imperatoris comitatu solum integrum fidei continentiaque cultorem existisse, Marcellinus commemorat libr. 16. A superiore, quam primo loco dixi, ratione non abludit fortasse quod refert Clemens Alexandrinus in Aegyptiorum sacrorum cærimonijs, post cantorem, qui principem locum obtinet, sequi Horoscopum flaminem, qui altera manu Horologium, altera Palmam symbola gerebat.

Emblema XXXIII.

Carmen est hexametrum cum trimetro senarioue Iambico.

PRODITVM est à Plutarcho libro De Iside, Phidiam, clarissimi nominis statuarium, finxisse

Palladis simulachrum, pedibus prementis Draconem; & alterum Veneris apud Elæos, pede calcantis testudinem: argumento in illa custodiæ sui, quæ virginem deceat; in hac silentij curæque rei domesticæ, quæ matronam deceant. Draco autem appositæ Palladis (quam perpetuæ virginitatis honore insigniuerunt poëta) pedibus substernitur, vt sedulam pudicitia, cui mille tenduntur insidiæ, curam virgini incumbere significetur; siquidem acerrima oculorum acie præstare Draco perhibetur: quo nomine thesauris omnibus custodiendis (inter quos aureo velleri, hortisque Hesperidum) eius operam assignauit antiquitas. Pingitur autem Minerua virginis specie, oculis acribus & glaucis, hastam dextra, clypeum læua tenens: cuius vimbo Gorgonis anguicomæ caput præfert, veste ad talos vsque demissa, galea caput muniente, subiecto pedibus Dracone, cuius caput hastam attingat. ita enim ferè à Pausania in Articis, & à Cornuto depingitur. Venus nuda pingatur, seruo myrteo redimita inter currentibus rosis, cæsto, hoc est, baltheo vario & pulcherrimo infra pectus ambiente, dextra tenens tria mala aurea, læua columbam, pedibus testudinem calcans. Symbolicè nuditate simplicitatem & apertum pectus vxoris demonstrari existimo: per columbam puritatem & blanditias: per aurea mala, casti amoris illicitum: per cæstum, coniunctionem deuinctionemque animorum: per testudinem, & silen-

silentium & anxiam rei familiaris curam; quippe cum summo silètio ingreditur testudo, domumque suam semper secum circumferat, vnde domiportam dixi, ex Ciceronis libro de Diuinatione secundo, vbi veteris poëta versum commemorat, ænigmaticè testudinem circumscribentis, Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassum.

Emblema xxv.

Hæc germana est & viua medici Icon, quæ quia propter concisam breuitatem obcurior est & intricatior, libuit eam per dialogismum reddere prolixius pluribus versibus, vt explicatius singula paterent.

*Qui Deus es? Phæbo satus atq. Coronide. habes cur
Sceptrum? agris vt rex impero. quid residet?*

*Sit sedato animo medicus. quid verticem inumbrat
Laurea? perpes enim viuit ab arte decus.*

Nodoso baculo quid nitere? difficilem artem

Id notat. hinc cur stat Gallus, & inde Draco?

*Cura vigil medicum decet ac custodia. quid vult
Sub pedibus Canis? hoc symbolon est fidei.*

*Quidue tegit mentum propexa incanaque barba?
Longa atas firmat iudicium atque fidem.*

Aesculapius Apollinis ex nymphea Coronide filius, in deorum numerum olim receptus fuit, quoniam rudem adhuc & vulgarem medicinæ scientiam paulò subtiliùs excoluisset, vt Cornelius Cel. ait; quanquam Trismegistus, interprete

Appuleio, medicinæ repertorem falso nominat. Huius simulachrum variis modis effigiauit antiquitas: nam apud Sicyonios imberbem steterisse, altera manu sceptrum; altera pineam nucem obtinentem, memorat in Corinthiacis Pausanias. in eadem historia refert à Thrasymede Pario exsculptum fuisse Aesculapium in folio sedentem, baculum tenentem manu, altera caput draconis mulcentem, cum accubante cane. Consentit in multis & Festus Pompeius, lauream insuper illi attribuens. Ego collectis symbolis omnibus, & quasi in vnâ (quod dicitur) Myconum coniectis, talem fermè medici siue Aesculapij iconem confluxi. Virum grauem pinxero, barbatum, throno insidentem, laureatum, sceptrum gerentem altera manu, nodosum baculum altera, adstantes illi hinc Draconem, hinc gallum, stratumque ad pedes canem. Nunc commentis, symboliue rationes subiiciam. Aesculapij nomen haud temerè in medicum competit, quippe cuius sit placidè curare ægrotos. id quod Græcis sonat vocis etymon *ἰατρὴν ἰπίας*. Barba illi datur velut adultæ & longæ multarum rerum experientiæ argumentum. Sedentis imago denotat, sedato animo, neque vagum esse debere: Laurea coronatum existimo, ob eximium & immortale ex arte salutari decus. quanquam Festus eò referat, quòd laurus arbor sit plurimorum remediorum. Sceptrum illi cum Pausania tribuo, vt dignitas

medici

medici eo repræsentetur, qui regis in morem ægris imperare debet. quò spectat inuictiua Galeni, libro primo Therapeutices, medicos sui temporis incusantis, quòd mancipiorum ritu ægris subseruirent ac obsecundarent, contra maiorum ab Aesculapio oriundorum morem, qui velut reges subditis, & veluti duces militibus, præscribebant ægrotis quæ fieri vellent. Bacillum nodosum tribuit illi antiquitas, vt difficultatem significarent artis plurimis rerum discendarum anfractibus nodisque difficilibus inuolutæ: tametsi Eusebius hoc interpretetur ægrotorum sustentaculum: & Cornutus libro De natura Deorum, quòd medici opera confirmemur, ne tam properè in morbos incidamus: Draconem assistentem dant omnes. Cornutus tum propter diligentiam in curandis ægris insomnem, tum quòd medici industria ægrâ morbis veluti reiuuenescant, seniumque deponant, serpentium more. vnde Macrobius lib. 1. Saturnal. Aesculapij & Salutis simulachris Draco, inquit, subiungitur, quia præstant vt humana corpora velut infirmitatis pelle deposita, in pristinum reuirescant vigorem. Præterea constat ædium sacrarum, adytorum, oraculorum, & thesaurorum custodiam olim Draconibus assignatam fuisse, cum quia acutissimè cernant, tum propter inuictas vigilias. quod sensit & Fest. at Plin. lib. 29. cap. 4. Draconem Aesculapio sacrum voluit, propter remediorum, quæ illi insunt, multitudi-

tudi-

itudinem. Gallus eidem adiungitur, quòd vigilantissimum sit animal: nam sollicitum & vigilantem medicum requirunt res ægroti. Canem illi subiicio, vt animal fidiſſimum, quid autem medicum magis deceat, quàm indubitatam fidem integritate inque ægrotis ſeruare? quæ res Philip-pum Acarnanem Alexandro commendatum habuit, licet parricidij crimine, ſed immeritò perſtrictum, neque enim placet quod Feſtus ait, ideò adhiberi canem, quòd canino lacte ſit enutritus, quod tamen apud Lactantium etiam legitur.

Emblema xxvi.

Heroicum præcedit Archilochium dactylicum dimetrum hypercatalecticum, cuius generis eſt illa Horatij oda:

Diffugere niues, redeunt iam gramina campis,
Arboribusque comæ.

IN nemine Deorum tam prodiga ingeniorum fuit antiquitas, quàm in Fortuna, vt que ſola vtramque paginam facere in ratione mortalium fuerit credita. Hinc tot eius cognomina, de quibus alij dixerunt, tot diuerſa ſimulachra; apud Artemidorũ libro De inſomniis ſecundo, Cylindro tereti inſiſtentis: apud Pauſaniam in Meſſeniis, polum vertice ſuſtinentis: apud eundem Cornu Amaltheæ geſtantis, præſere alato Cupidine: apud Ceбетem & Eusebium in pila ſedentis & alata: apud Lactantium, libro 3. Copiæ cornu præferentis cum gubernaculo: apud Plutar-

Plutarchum viſcata: ita Fortuna varietatis amica, etiam variè expreſſa eſt. Hanc Smyrna clariffima Aſiæ ciuitas pedibus carentem exſculpiſit, inſtabilitatis argumento; vnde iocus Apellis in Fortunam diuerſa ratione ſedentem, à ſe effictam, dicentis eam nunquam ſteriſſe: Alatam verò eadem Smyrna ſculpiſit, vt vagam nullique perpetuò addictam. Pingatur itaque ſine pedibus, manum exenſam ita porrigens, vt pennas ſuas comprehendere non ſinat.

Emblema xxvii.

Heroicum eſt carmen cum trimetro Iambico affecta.

PERSEAM arborem eſſe Aegypti peculiarem ſcribit Theophrastus lib. 4. De plantis, aſpectu venuſtam, ingentem, pyro aſſimilem cum foliis, tum floribus, ramisque: cuius etiam poma, quæ copioſè fundit, magnitudine pyrum repræſentant, ſpecie oblonga, amygdalacea, colore herbido, nuce intus pruno non diſſimili, ſed minore multo ac molliore, carne dulci admodum ac ſuaui. Qua ex deſcriptione deprehendere licet Perſeanti noſtræ Perſico eſſe congenerem, ſpecie tamen diſſidentem. Nicandri interpres apud Perſas lethalem prius, tranſlatam in Aegyptum, terræ mangonio ſalubrem euaiſſe ſcribit, cuius dictis atteſtatur non vno in loco Galenus, & locuples teſtis Iunius Columella lib. 9. iis verſibus.

Stipantur calathi pomis qua barbara Perſis

Miserat (vt fama eſt) patriſ armata venenis.

*At nunc expositi paruo discrimine lethi
Ambrosios prabent succos, oblita nocendi.
Quinetiam eiusdem gentis de nomine dicta
Exiguo properant mitescere Persica malo.*

Quibus ex verbis facile agnoscitur discrimen inter has arbores. Porrò nux huiusce arboris dura, turbinata, cordis figuræ nō absimilis nucleum operit: innuente symbolo, sapientiam nucleo assimilata, operculo duro, reseratu difficili esse operam debere. De hac Plutarchus lib. De Iside, in hunc modum: Inter plantas, quas fert Aegyptus, Perseam eximiè præ ceteris Isidi sacram esse voluerunt, quòd eius fructus, cordis speciè; folium, linguæ repræsentet: nihil enim inter omnia, quæ homini à Deo data sunt, diuinius est sermone, præsertim qui de Deo instituitur, neque maius ad veram felicitatem momentum obtinet. Hæc ille.

Emblema XXVIII.

*Metrum est Iambicum trimetrum, cui subiungitur
Archilochium, quale est Horatii illud in Epodo:*

Plecti nihil me, sicut antea, iuuat

Scribere versicalos, amore percussum gravi.

ARBOREM pinxero quercum, vt solidioris ligni, firmioribusque innixam radicibus; qualis virorum principum conditio est, quàm priuatorum, durabilior: cui altrinsecus immineat ex atro & turbulento cælo allatum hominis caput plenis buccis spirans (ita enim ventos pinxere veteres) decutiensque folia, partim humi strata, viridia licet,

cer, partim cadentia, paucis adhuc superstibus in ramo vno aut altero: cuius caudici circumuoluta schedula loquatur dictum istud Italicè: **BASTACHIO VIVO**. Nil mirum est, neque verò absurdum, arbori comparari virum principem, quādo & Horat. Pompeium Magnum multitudine pariter atque magnitudine rerum gestarum clarissimum, allegoricè Ponticam pinum, & Syluæ nobilis filiam nominet. quin & Lucanus poëta eundem Magnum quercui sylua arborum obseptæ, eadem ratione comparat. Princeps, etiamsi de gradu sit exactus diro nouercantis fortunæ ludibrio, non patitur tamen generosos illos spiritus ita infringi aut pessundari pro cæcæ sortis libidine, vt quidquam auito progenitorum suorum stemmate indignum admittat: cuiusmodi Giliemerem Vandalorum regem commemorat Procopius, & nostrum æuum talem non vnum protulit. Idem in virum fortem & infracti pectoris conuenit, honoribus opibusque per inuidorum suggestiones exutum, contentumque in otio paupere delitescere.

Emblema XXIX.

Carmini Heroïco subiungitur Iambicum trimetrum.

APVD priscos Romanos Flamini Diali tanta in religione habitam fuisse hederam cōperimus, vt eam vel nominare, ne dicam tangere, inexpiable nefas existimaretur, propterea quòd is frutex vincit atq. illigat lubrico palmitum errore, quocunque

cunque se applicat; uti Festus Pompeius indicat, Nimirum declarat istud symbolum, sacerdotem castum & ab omni lascivia Venera quam maxime alienum esse debere: quando suos amatores ita circumveniunt Veneres & circumventos enecant, ut hedera solet arboreas vires complexu artificio vitalis succi inanire. Eidem non licebat annulum solidum aut nodosum digitis inducere; nempe ut ab omni animi angore liberum neque mali cuiuspiam sibi conscium esse debere ostenderet eum, qui rei diuinæ vacaret. Pictura postulat profanum aliquem depingi, qui flamine siue sacrificio (Flamen autem pileo insigniebatur, cui virgula oleagina cum paxillo lanæ erat superimposita; cetero habitu nostris ferè similis, lineo amiculo togæ inducto, unde Linigerorum nomē) porrigat hederam, sed abnuenti & vestigium reducenti, & altera manu exhibeat annulum circumlarem & solidum.

Emblema xxx.

Trimetrum Iambicū monocolon, in quo priores duo versus reciproci sunt, qui transposita à calce dictionū serie transeunt in pentametros, hoc modo:

Efferre serulli colla repanda iugo.

Irrita taure paras molliter excutere.

NE QUI QUAM sapit & ferre recusat iugum, qui semel admisit: quando & Elefantos iussa facere, & Leones iuga subire videmus haud temerè excutienda. Serò coniugij capistrum acceptum

ceptum deplorat maritus, qui semel collum submitit. Aërem verberat qui publicis muneribus, quæ curanda suscepit, ingratis defungi parat. Pictura per se clara est.

Emblema xxxi.

Symbolum istud ingeniosè & luculenter à Nasone lib. Tristium secundo explicatur, ibi:

Nil prodest quod non ledere possit idem.

Ignem quid utilius? si quis tamen urere tecta

Comparat, audaces instruit igne manus.

Eripit interdum, modo dat medicina salutem,

Quæq; iuuant monstrat, quæq; sit herba nocens.

Et latro, & cautus præcingitur ense viator:

Ille sed insidias; hic sibi portat opem.

Discitur, innocuas ut agat facundia causas:

Protegit hac fontes, immeritosque premit.

Vsus rei salutem præstat, abusus necem aut detrimentum saltem adfert. certè ita demum vnumquodque aut commodat aut officit, prout eo vel utare vel abutaris. Lex eadem alio atque alio sensu accepta, quem grauaret, reum absoluit; innocentem inuoluit. Quàm sæpe scripturæ membra luxata & veluti assulatim conuulsa, aut in partes confecta, aut commate interstincta, hæreticos armant, causa casuros, vbi loci, vnde petita sunt, tenor expendatur aut attentius consideretur: ita fit ut eundem locum pro sui defensione Marcion & Valentinus adducant; Christianus eundem rectius indubitatusq; pro se alleget. hinc tot schismata,

tot pestilentes factiones & prioribus sæculis & his nostris inconfutibilem illam Christi vestem lacera- runt. Terra & venenorum & omnis boni patens ac alumna, tot pernicies protulit, quot species: tot dolores, quot colores, vt inquit Tertullianus libro aduersus Gnosticos. ita Lucretius inquirens causam cur idem alij sit cibus, alij venenum;

Præterea, inquit, nobis veratrum est acre ve- nenum: at capris adipēs & coturnicibus auget. quod & Plinius non tacuit lib. 10. ca. 72. Venenis, inquit, capræ, & coturnices pinguescunt: (ea est enim verior lectio quàm quæ habet, capræ.) Quin & Aristoteli idem non fuit ignotum. Ad picturæ varietatem pingi potest Helleborus ni- ger, siue veratrum, quam herbam hinc depasti homines expirent, ac vitam cum morte commu- tent: inde coturnices aues & capræ eo pabulo vsæ, vegetæ sint & agiles. Altrinfecus pingatur ignis, cui assideat aliquis, vt rigorem expellat: & in pro- ximo, domus incendio conflagrans.

Emblema XXXII.

Heroicum, cui subiungitur tetrametrum Clodum, siue Episcaron à Plotio dictum; Aristophanium nominat Seruius.

PINGITUR mulier scabello aut tripodi in- sidens, geminas alas ad modum talarium Mercu- rij expansas, velut paratum volatui peculium, dex- tra tenens: læua testudinem meritò tardigradam à Pacuio dictam: rursus dextro pede terram pre- mens;

mens; sinistro in altum elato, ita vt dextræ ex- promptam agilitatem remoretur pedis dextri gra- uitas, rursusque læuæ tarditatem adiuuet pedis item læui alacritas. Mediocritatem auream insi- nuat symbolum: itemque animi moderationem, ne ita efferamur, vt fortis nostræ obliuionem in- duamus, neue, iuxta adagium, ita fugiamus vt præter casam. Habet affinitatem cum illo Augu- sti dicto, Festina lentè. Tarditas immodica, præci- pitatione castigada venit: & celeritas nimia illau- data est & vitium habet. Itaque modus omni in re seruandus est: atque ita festinandum, ne vel tardi, vel præcipitis nomen incurras.

Emblema XXXIII.

Iambicum trimetrum Archilochium monocolum, Horatiano illi simile:

Iam iam efficaci do manus scientiæ.

VERISSIME dictum est ab Ouidio poëta: Naturæ sequitur semina quisque suæ. Nimirum ita fermè comparatum videmus, vt nihil tam commodè fiat aut dicatur, quod r. õ de- torqueat, deprauet, ac sinistrè interpretetur ca- lumnia. Propterea scitè & festivè dictum est à Theodoro Atheniensi, cum illi fuisset obiectum, quòd multos sua doctrina deteriores redderet, a- liorum id vitio accidere, qui sinistra ipsius doctri- nam acciperent, quam ipse dextra porrigeret. Ne- que malè sonat vulgatum prouerbiū: Volucres pro suo quamque rostri modulo cantillare: cum

velit iuuere, improbos non posse non improbe loqui, bonos verò bene. Nempe rosa vtilem mellificio, materiam apì suggerit, araneæ venenum: Quam sæpè fit vt dictum innoxium, ac sine fuce expressum, huic risus & leporis seminarium sit; illi Vatiniani odij fomes & incentiuum. Scriptura sacra, inquit Nazianzenus in prima Steliteutice, probis est virtutis armamentum; at sceleratis nequitiae stimulus.

Emblema XXXIIII.

Heroicum Alcmario siue Archilochio præpositum, quale supra 1 X. Embl.

BACCHVS cognomento Pfilas, quasi alitem dicas, Amyclis vrbe Laconiae exitiali silentio nobilitata, colebatur. sua namque lingua ψίλα alas vocabant; quò respexit fortasse Catull. eo versu:

At parte ex alia florens volitabat Iacchus.

Voluit autem significare artifex, Vinum, si modus adsit, vt tristitiæ curam hebetare; ita ingenium agile reddere & alacre, nihilo secius quam aues pennis euehuntur: vti à Pausania in Laonicis proditum est. Tametsi cum Eubolo sapiëntiam vino obumbrari dicat Plinius; accedo tamen Plutarchi sententiæ, inuentionem & facundiam vino tribuentis. sic enim in Symposiacis loquitur: Quidam inter bibendam inuentionis acrimonia & linguæ disertitudine, quæ in sobriis ieiuna & contracta erat, seipos superant, iique vini feruore ceu nidore quopiam thureo suffiri atque exple-

ri se sentiunt, metu qui spiritus generosos cohibebat, exploso: est enim vinum fecundissimum liberè, ac proinde verè loquendi alumnus, sine quo nullus est ingenij & industriæ vsus. vinum calore (vt inquit Plato) & animum & viscera imbuit. Hinc est quòd A Eschylum nobilissimum poëtam non nisi inter calices tragœdias suas scripsisse legimus: Ennium vinosum ad cantenda bella profiliisse: priscos heroas inter calices grauissimis de rebus consultasse. Neque verò temulentos, siue, quòd idem est, rationis egentes, scripsisse aut consultasse, sed postquam merito incauissent venæ, ac dispulsa esset illa ieiunitatis segnities, verisimile est. Neque alienius à simbolo isto cecinit Niceratus:

Egregio vati vinum sit Pegasus ales.

Pingatur Bacchus puer nudus, imberbis, rubidi coloris, læto vultu, pampinis redimitus, corniculis è fronte promicantibus, corpore non obeso aqualiculi in star, sed vegeto & agili, alis extra humeros exstantibus volucer, aitera manu botrum tenens; altera, si placet, scyphum: oculis viuacibus & cælum suspectantibus.

Emblema XXXV.

ADOLESCENTIAE flos non per luxum, desue otium deterendus est, sed veris animi ornamentis tingendus, siue id in litterarum atque artium liberalium studio, quibus ætas prima ad humanitatem informatur, fiat; siue in mechani-

cis, sedentariis, aliisque opificiis. siquidem laboribus ut duratur virtus atque adolescit in maius; ita luxu degenerat, otio exolescit ac diffluit. Laboribus (quos ubique sanctos agnoscit scriptura sacra) & vitæ subsidia quaeruntur, & lætæ senectutis adiumenta comparantur. Labor iuuentæ viribus, dum genua virent, conuenientissimus est: at senectutem decet feriatum à laboribus otium, rerumque partarum usus. quò spectat laudatus ille Ennij poëtæ versus:

*Sicut fortis equus, spatium qui fortè supremo
Vicit Olympia, nunc senio confectus quiescit.*

Proinde rectè dictum est à Portio Latrone insigni rhetore: *Quære adolescens, utere senex.* & in eandem sententiam à Seneca; *Iuueni parandum, Seni utendum.* Pingantur hinc adolescens expeditis lacertis, nudo capite, ligone terram proscindens: illinc senex abolla pellita suffultus, in solio accumbens ad genialem mensam epulis scyphisque exstructam.

Emblema XXXVI.

Heroicum comitatum Iambico senario.

P A V S A N I A S in Corinthiacis commemorat apud Sicyonios exstare nobile Veneris simulacrum ex auro & ebore sculptum Canaci clarissimi statuarij manibus, quæ capite gestet cæli orbis, altera manu teneat papauerum capita; altera malum. Innuere artificem voluisse arbitror, Veneris in omnia animantia potentiam, quando
& Io-

& Iouem suum in varias species mutatum cælo deductum Veneris causa fabulantur poëtæ. Huc spectant Lucretij versus:

*Alma Venus, hominum diuumque voluptas, capta
Illecebrisque, tuis omnis natura animantium [lepore,
Te sequitur cupide, quò quamque inducere pergis.
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem
Efficit, ut cupide generatim sacra propagent.*

Pingatur Venus nuda, myrto coronata, cum puero Cupidine alato, cæco, pharetra & arcu instructo læua malum aureum tenens, dextra papauera, ad ornatum addi potest quadriga à duobus cygnis & columbarum pari numero tracta, cui insideat Venus; nam cygnos eam vehere Horatius, Statius, & Ouidius loquuntur; alij huic muneris columbas deputant: Sappho etiam passerem dat. Porro nemo est, qui nescit, papaueris vim præcipuam esse in sopiendo somnoque conciliando, usque adeò ut copiosiore eius usu inexpugnabilis etiam somni necessitas ac veteris inducatur. Venus autem præsertim moderata, iras implacabiles sopit atque remittit, testibus Aëtio & Aegineta, ingenij mæstiriam obliterat, animum sedatum reddit, atra bile percitos furiososque ad sanam mentem reuocat.

Emblema XXXVII.

N E M I N I ignotam arbitror nucem Pineam, quam superstitiosa antiquitas Cybelæ olim sacrarat, colliculis quibusdam inæqualem & asperam,

acveluti in gradus quosdam scansilem miræ durtiæ, qui vix, nisi vi ignis expugnati in valuas dehiscunt, & lacunatos torulos referant, in quibus nuclei dulces resident, magni ad diuersa corporis mala vsus, quos & conos & strobilos nominant peritiores. Hanc insigne, ni fallor, gentilitiam olim domi tuæ mihi ostenderas, Tenere ornatis, quando euocatum à Rege in Daniam, humanissimè excepisti, eo ferè emblemate in instrumentum omne argenteum addito. Cuius ego non aliud fermè symbolum puto, quàm quòd è virtute & eruditione, omniq̃ue sapientia (quò non temerè nisi per labores peruenitur) dulcissimus omnium existat fructus, qui sapienti recordationem actorum laborum longè iucundissimam adferat.

Emblema XXXVIII.

Ex Hieroglyphicis notis, quas ignorabiles Marcellinus nominat, petitum symbolum. Vipera, inquit Plinius, mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Confirmat hoc Orus Apollo, addita symboli explicatione, in hæc verba: Aegyptij mulierem suum maritum exosam, viteq̃ue illius insidiantem, solumq̃ue ob concubitum illi assentantem exprimere volentes, viperam pingunt, quæ in coitum caput maris insertum ore complexa, illud morso truncat. Picturæ ratio per se euidentis est.

Emble-

Emblema XXXIX.

Alcaicum metrum choriambicum, secundum Serenium, quale est Flacci illud:

Nullam, Vare, facta vite prius seueris arborem.

PINGATUR columba caueæ inclusa, cui insidietur atque immineat altrinsecus superuolans aquila: potest autem in superiore pariter & inferiore caueæ limbo adscribi hic versiculus:

IL MALMEPREME, ET MESPAVENTAIL PEGGIO. Innocentum angustias aptè exprimit symbolum, quos non ita satis tutatur sua tenuitas & rei familiaris angustia, quin mille discrimina ab impostoribus & rapace hominum genere illos circumstent.

Emblema XL.

Carmen est Æolium, à Sappho modis Æoliis delectata, frequens in vsu habitum, teste Terentiano Mauro, quale memorat istud:

Cordi quando fuisse sibi canit Atthida
Paruam, florea virginitas sua cum foret.

NEMO est tam perfunctoriè in poetarum libris versatus, cui non suboleat Amorem fingi ignem esse quendam occultum, qui cor iecurue, propriam illius sedem insideat, & præsens absensq̃ue vitalia noctes ac dies depascat. vnde illud est de Didone dictum: Et cæco carpitur igni: & illud: Est mollis flamma medullas. item illud: Quisquis amat, vritur igne graui. atque adeò Xenophon ipso etiam igne flammaq̃ue torrentiorem illum

H s

facit,

facit, utpote cum ignis tangentem solum urat & vicina depopuletur: hic verò etiam in procul obtinentes & longo terrarum tractu separatos, arden-tes suas sagittas acuat. quod inquit Horatius. Ita-que aptè faci cõparatur, quam & sua flamma de-
pascitur; & vicinus ignis, cui imminet, consumit. Pingatur fax cerea paulatim liquefcens vi ignis propinqui, & accenso cilychnio ab altera parte sese consumens: cui, si lubet, addi potest Italuma hendecasyllabum:

ARDO D' APPRESSO, ET DA LONGE
MISTRVGGO.

Emblema XLI.

Senarij sunt Iambici acatalecti.

CLEMENS Alexand. lib. 5. Scromatum re-
fert ex Pherecydis Syrij auctoritate, Anacharsim
Scytham pingi solere, læua manu genitalia ope-
rientem, dextra os compescentem, ad modum
Harpocratis Aegyptij: eoque symbolo innui, de-
bere nos superare vtrumque quidem, & libidi-
nem nimirum seu voluptatum seminarium, &
linguæ petulantiam, sed hanc potissimum. Laër-
tius ait statuis huius philosophi additam fuisse se-
quentem inscriptionem, Linguæ, ventri, puden-
dis impera: quo symbolo ostenditur, garrulam &
effrenem linguam infinitorum malorù esse caus-
sam: luxu scœdus nihil aut scropha dignius: & li-
bidinis incentiuum, velut Circeum poculum, ex
hominibus belluas nos facere.

Emble-

Emblema XLII.

*Aristophanium Iambicum tetrametrum brachyca-
talecticum monocolon.*

IN describenda Sphinge dissentiunt inter se
auctores. siquidẽ eam triformem fuisse belluam
fabulatur Palæphatus corpore canino, facie puell-
lari, alis volucris, voce humana. Z-zes Lycophro-
nis interpret leonina specie antrorsum, posteriore
humana, vnguibus gryphinis, aquilæ alis eam
depingit. Aufonius quoque triformem describit
illis versibus in grypho ternario:

Terruit Aoniæ volucris, leo, virgo triformis

Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.

Psellus in allegorijs biformem facit, vmbilico te-
nus elegante forma puellam, cetera hispidam,
cauda oblonga, & ferinis pedibus, lingua Atti-
cissante & Pythagoræa, hoc est, diserta & sapient-
te. Aelianus etiam libr. 12. De animal. cap. 7. *δι-
φων καὶ δίμορφον*, biformem & duplici cõstantem
natura, ab Aegyptiis effingi sculpique comme-
morat, mistura leonini & virginalis corporis in
vnum conflata: idque Euripidis testimonio con-
firmat. Suffragantur illi Ori. lib. 1. contra Cels.
dimidia sui parte virginis formam præ se tulisse
scribens; & Clemens. Iam verò Diodorus Sæcu-
lus, & cum Solino Plinius in Simiarum genere
enumerant Sphingas, comis villosas, prominulis
mammis, & dociles: quæ nihil ad nostrum insti-
tutum, nisi quòd fabulæ biformis monstri atte-

stantur.

stantur. Quid dicam quòd Dion Chrysostomus Sphingem allegoricè in scitiam exponit: at PSELLUS pro homine è dissimilibus constante; siquidem pars nostri rationalem facultatem obtinet, pars brutam naturam sortita est. Nunc ad symbolum veniamus, quod ex Clementis Alexandrini sententia adscribam. Sphinx, inquit libr. 5. Stromatū, pro delubris statuebatur apud Aegyptios, vel quia altis inuolucris operta sit omnis de Deo ratio, & mortalium sensibus obscura atq. imperuia: vel quia amare pariter & timere Deū teneamur, ac diligere quidem vt piis mitem & benignum; metuere verò, vt inexorabilem meritoque iustum vindicem scelerum erga impios: siquidem Sphinx humanam pariter & belluinam speciem repræsentat: vt nimirum ferina forma terribilem eius duritiam & asperitatem in exigenda ab impiis vindicta insinuet: humana facilem atque obuiam erga pios clementiam. Hanc in symbolo interpretationem secutus sum, tametsi aliter exponat Synesius Prolemaïdos Episcopus longè doctissimus in libro De regno, & repetit in libris de Providentia, in hanc ferè sententiam: Sphingem Aegyptia gens ante delubra consecrauit, vt sacrum solum coniunctionis virtutum, fortitudinis, & prudentiæ, dum ferina species robur repræsentat; humana prudentiam: robur namque prudentia duce destitutum, temerè citraque consilium & iudicium rapitur, miscens atque confundens

dens omnia: rursus ingenium & industria aut prudentia, quantumuis magna, nisi manus habeat administras, inutilis est atque euanida. Sed hoc eius interpretamentum ideò respui, quòd aliud huius rei solum eadem gens dederit: de quo diximus Emble. XLII.

Emblema XLIII.

VT fulminis, ita & procellæ eadem est ferè natura & vis, vt validissima quæque ac renitentia sternant, evertant, dissipent. Idem est liuoris ingenium. Contra arundinem contumacem aduersus sequentium nimborum impetus, domitricemque ruentis cæli videmus, nec aliis armis, quàm patientia quadam tutam. Neque verò alia est æquitatis animi ratio, quæ inuicto robore despuit, ac perferendo inuidiam ceteraque mala superat, gloriæ immortalis quæstu opulentissima, vbi remeritas succumbit, quam laudem inuenit sæpius, qui vitæ honestari innititur fortiter patiens, is & tutè viuit, & de inimicis triumphat serio, talique fortuna etiam adiumento esse solet, quod Cornificus dixit. Picturæ ratio obuia est, vbi ventus aliquis tumidis buccis inspirans, ingentes arbores & cofringit medias, & reuulsas radicitus profligat illæso perstante arundineto.

Emblema XLIII.

PRODICVS Cæus philosophus librū conscripsit Horarum nomine, in quo fabulatur Herculem viam ingressum, fortè incidisse in Virtutem

tem ac Vitium; quarum vtraque magno studio illum in suos mores vitæque institutum pertrahere conatæ fuerint: tandem victum in partes Virtutis concessisse, eiusque sudores antetulisse insidiosæ ac itillatricibus Vitij voluptatibus deliciisque. Narrationem omnem licet petas ex Xenophonte, libro commentariorum de dictis factisque Socratis secundo. Meminit Cicero de officiis lib. 1. Silius Italicus eleganter hanc fabulam tractulit lib. 15. Punici belli ad Scipionem, cui de bello in Africam cogitanti, dextra læuaque adstitisse hinc Virtutem, illinc Voluptatem fingit, addita vtrique oratione ad persuadendum efficaci. Simili ratione Lucian. in somno apparuisse sibi Statuariam & Doctrinam comminiscitur; quarum vtraque sui studium illi persuadere conata sit. Simile commentum est apud Poggium de Industria & Pigritia per somnum cuidam apparentibus. Tendunt omnia ad vitæ institutum delectumque, qui à Deo animarum ephoro seu natura, cum pubescimus, proponitur: id namque tempus aptissimum deligitur ad ingrediendam certam aliquam viuendi viam. Neque verò aliud est Paradis iudicium, quam delectus adolescentis in persequendo hoc aut illo vitæ instituto, dum aut recta ratio eum ducit ad verorum bonorum, hoc est, Palladiæ vitæ amorem; vel animi affectus vecordia seductus, ad Venereæ & in speciem pulchræ formæ admirationem rapitur & inclinatur,
viti

vti vult Proclus Diadochus in Platonis commentariis.

Emblema XLV.

Hexametrum, cui subiungitur Iambicum dimetrum catalecticum.

APVD Sain inferioris Aegypti regionis metropolin, in vestibulo fani Minervæ sacrati, hieroglyphicum symbolum exsculptum fuisse hoc ordine commemorat Plutarchus in libro De Iside: nimirum Infans, Senex, Accipiter, Piscis, Hippopotamus ordine sequebantur: quo admonebantur à primis vitæ initiis ad extremum vsque eius terminum, animis hominum insidere debere, quòd Deo nihil sit magis inuisum atque exosum, quàm impudentia. Accipiter autem Dei significationem habet, quoniam ea avis ceteras antecellit & acie obtutus, & volatus pernitate. Piscis verò odij latentem significationem præfert, propter mare elementum humanæ naturæ inimicum. Hippopotamus denique impudentiam notat, vt qui genitori quoque suo non parcat, eoque necato vi matrem ineat. Est autem Hippopotamus siue equus fluuiialis, soli Nilo cognitum animal, corio & pilis vestitum; vt vitulus marinus, quaternis pedibus, vngulis bifidis, quales bubus, dorso equi & iuba, rostro resimo, cauda tortuosa & breui, dentibus aprorum aduncis, animal præ ceteris sagacissimum, vt quod in arundinetis succis cubile ponit, tramitesque à pabulatione auer-

fis ve-

sis vestigiis varios distinguit: & ex voracitate nimia pigrescere se sentiens, arundini præacutæ crure impresso, sanguinis profluuium elicit, eaque inanitione sibi medetur.

Hæc fermè de Hippopotamo ex Ammiano, Plinio, Solino.

Emblema XLVI.

Carmen est Antispasticum tetrametrum, eius generis quod à Servio Honorato tali exemplo comprobatur.

Mæcenas atavis, Lydia quos fert, genite.

INTER cetera, quæ Leoni sæuissimo animali terrorem incutiunt, enumerat Plinius lib. 8. cap. 16. circumactos rotarum orbes, & cantus gallinaceorum, sed omnium maximè ignes. Confirmat hoc Orus Apollo, nulla re magis domari atque frangi leonis feritatem, quàm accensis facibus. Iræ tumor haud fermè compescitur melius quàm documentis præceptisque cælestis philosophiæ, quæ facis iustar mentem illuminat, & ab indomita præcipitis affectus rabie cogitationem auocat, sanæque doctrinæ suggestionem munit, & animi tranquillitatem conciliat. Præterea & supplicij metus non iram moderatur modò, sed & ceteros affectus velut iniecto freno cohibet. Iræ significatio à cedis non est aliena: nam & definiunt eam sanguinis circa tor ardorem. vnde Lucret. lib. 3.

*Est etiam calor ille animo quem sumit in ira,
Cum feruescit, & ex oculis micat acrius ardor.*

Quod

Quod ad picturam attinet, pingatur fax ardens, & leo qui auersetur ignem illum,

Emblema XLVII.

Carmen est Alcaicum dactylicum monocolum, constans pentemimeri Iambica & gemino dactylo; simile illi Horatiano:

Fauete linguis, carmina non prius.

PINGATUR Cereus perniciosissimo cursu fugiens, sed obliquato nonnihil collo sagittam vulnere hærentem respectans, vt aliqua ratione doloris sensus exprimi videatur. Expressum ex illo Hetrusci poëtæ versu, qui etiam non absurdè appingi potest: DIDVOL' MISTRV GGO, ET DI FVGGIR' STANCO. Qui æger animi peregrinando & trans maria currendo doloris fastidium leuare se posse sperat, non absimilis est huic Cere; nam & ægrimonia vulnus animo circumfert, & opes atterendo, ac in ignota incurrendo hospitia, dum malè tractatur, lassescit, crudelitatemque vulnere adauget.

Emblema XLVIII.

Heroicum est Archilochio tetrametro adiunctum.

DESUMPTVM est ex Plutarcho, libro de Iside sæpius antea citato, vbi sic ait: In Creta Iouis fuit statua, auribus mutila: quo symbolo innuere voluit artifex, principem & qui ius in omnes habeat, non debere alicui aures suas mancipio dare; hoc est, ita accommodare, vt ab illo possessè videantur, vtque illarum obsequio abuti queat.

I

Nihil

Nihil perniciosius est quàm quòd aures in omne patentes princeps habeat. id quod Marcellinus lib. 16. de Constantino Cæsare prædicat, turpem tanto Imperatori maculam adspersens; contra quàm præclarum acroama & elogium Iuliano lib. 18. idem tribuit illius patrueli, quo prædicat eum personarum indeclinabilem iusti iniusti que fuisse distinctorem: addito & documenti vice exemplo laudabili, quod huiuscemodi est: Nã cum Numerius, prouinciæ Narbonensis rector, peculatus infimulatus, rationibus crimen obiectum faciliè dilueret, ac Cephidius orator hominis innocentiam acerrimè oppugnaret, inops que documentorum exclamaret: Neminem quenquam nocentem fore, si infitari sufficeret: Iulianus sapienter ex tempore subiicit, Equis tandem innocens erit, si accusasse sufficeret? Non alienum hinc est Alexandri Macedonis factum, altera manu opposita aurem obstruentis, vt ore seruarietur integra.

Emblema XLIX.

Trochaicum Sotadicum trimetrum acatalectum monocolum; quale illud apud Marii Seruium:

Arua sicca nimbis intrat, ite læti.

C V L E X insectum flammæ splendore mirè gaudet: itaque lucernis aduolitat, mox que exutis alis concidit, atque interit; vnde & Pyraustæ gaudium & interitus, in prouerbum abiit. Non absimilis est conditio amantis, qui inescatus amoribus,

ribus, temeritatis suæ fructus metit, & quem deperit, igne perit. quò spectat A Eiehyli Tragici poëta senarius:

Pyrausta inertem pertimeo necem nimis.

Potuit & pudicus amor huiusce calamitatis sensum incurere, quando Euadnen legimus præ nimio coniugis Capanei amore seipsam vltio pyrae ardenti iniicisse: Portiam legitimi amoris singulare ornamentum, marito Bruto extincto, ardentibus carbonibus ore haustis, vitam abruptissimè, restante Valerio Maximo; nam Dido se ipsa ferro consumens dubium in vtramuis partem exemplum attulit: ita vt picturæ per se alioqui manifestæ adscribi queat versiculus Italicus,

COSI DI BEN' AMAR PORTO TOR-
MENTO.

Emblema L.

C O M P L E C T I T V R istud emblema ternas præcipuas vtoris dotes, nimirum residem domi suæ operam (cuius explicatio XXII. emblemate elucescit) deinde opum mariti industria quæstarum custodiam, postremò linguæ continentiam. Pingatur itaque recto corporis statu mulier, dextra clauis fascem præ se tenens; læua ori opposita, qua specie Angeronia Dea, silentij præsul, prænexo obsignatoque ore figurabatur apud priscos.

Emblema LI.

A D A M A S vt inter gemmas faciliè principatum ob-

tum obtinet, neque mirum, quippe cui vis indomita nomen Græca interpretatione dedit; ita duarum violentissimæ naturæ rerum, ferri ignisque contemptricem vim singulari prærogativa iam olim possidet, atque auctoritate scriptorum veluti mancipi tenet: quando enim incudes, nedum malleos ferreos dissilire inusitata sua duritie faciat; hinc est quod adamantem (quem opum gaudium præclaro elogio nuncupat Plinius) reliqua vi omni in fragilem atque inuictum, solo hircino sanguine, nec nisi recenter à cæde feruente, rumpi posse naturalium rerum ventilatores negant. Emblema desumptum est (ne quis nobis fascinus à maleuolis obrepat, qui candidè uostros labores in publicū proferimus) è librorū Pragæ, quæ Bohemiæ copiosissima facilè & literarum studiis celeberrima est ciuitas, excusorum frontispicio: uti annulus pala inclusum habens adamantem, decussatim præfert hinc securim Amazoniam; inde trullam ferream igne ardente coruscā.

Emblema LII.

Carmen est heroicum cum Archilochio dactylico hypercatalectico

TRES sunt capitales veræ laudis ac honestatis omnis hostes; tres exitiales pestes, Inertia, Gula, Venus. Hæ nimirum sunt pellaces illæ Sirenes, quibus sapientiæ adumbrator Ulyssès aures obstruxerat: hæ veræ Gorgones torporem menti industriæque conciliantes: hæ ipsissimæ Harpyiæ

pyiæ animorum pabuli depeculatrices, quæ patria, hoc est mentis, bona comedunt, ratione exuunt, animique lumen excæcant. Pingatur homo Sardanapali aut Bonosi cuiuspiam similis, ventricosus, & obesus, accumbens resupinus in lectulo, subalaribus culcitris innixus, dextram pateræ iniiciens in mensa apposita, læua Venerem expillatam contrectans: addatur ad latus Gloria fugientis specie, retrospectans, & auersa manu veluti valedicens. Porro Gloriæ purpureus habitus, ut latè conspicuus, aut Attalici generis, tribui debet, cum laurea corona sempiternitatis teste: cuius plantis adicerem talares alas ad modum Mercurij: paludamentum autem illud purpureum aut χρυσόπρασον linguis oculisque passim adpersum distinguerem; tum quia gloria latè in terrarum orbem dimanat; tum quia gloria celebrem omnium ora loquuntur, in eundem omnium coniecti sunt oculi.

Emblema LIII.

Metrum est Iambicum tetrametrum monocolor.

NEMINI non est in ore vetusti poëtæ dictum, Veritas Temporis filia; quod nimirum tempus in lucem proferat veritatem. Saturnum autem pro tempore accipi indubitatum est. Iam verò constat Democritum dixisse quondam Veritatem altissimo in puteo demersam atque obrutam iacere: vnde sumpta est fingendi Emblematis occasio. Pingatur virgo nuda Veritas, è specu ob-

scuro inter scopulos umbilico tenus emicans, quam Saturnus libratis in aëre alis volitans, dextra educit: circumstant hinc inde tres femineæ species pestes, Discordia, Calumnia & Invidia, quæ succinctæ & ligonibus instructæ, manibus pedibusque conentur veritatem egesta humo obruere. Nunc singulatim personarum habitum ac speciem demus. Veritas virgo pingitur niveo & simplici rugisque carente, amiculo induta, puro oculorum lumine irradians. Calumniam olim ab Apelle pictorum coryphæo ita depictam insinuat Lucianus. vt ornatu sit pulchro, forma egregia, ad spectu ardente: læua ardentem tedam præferens; dextra supplicem adolescentem per capillos trahens. Invidia macie lurida pingatur, obliquata oculorum acie, viperis circum caput errantibus redimita, corque humanum ori ad nouens comedendum. Discordiæ siue Litis imaginem dabo Emblemate LIIII. Saturnus autem operto capite pingatur, senis specie, alatus, læua falcem tenens, aut, vt alij malunt, clepsydram. reliqua picturæ pars è superioribus patet.

Emblema LIIII.

SYMBOLVM per se dilucidius est, quam vt disertis in re clara esse lubeat; quis enim mali omnis parentem discordiam non eecinit; mare caelo permiscere doctam? Pictam hanc graphicè expressit in fragmentis Petronius Arbiter, quem magna ex parte secutus, cuiusmodi pi-

Quædam

etiam dederim. Pingatur mulier lacrymis oculis oppleta, scisso capillitio, comas viperisimplexas habens, scabris dentibus & liuidis, sanguinea manu facem ardentem quatens, quæ pedibus follem deprimat, cuius acrophy non siue caput foculum propinquum excitet cum fumo & flamma.

Emblema LV.

MUSCA, meritò ab Homero impudens dicta; qua nullum animal minùs docile putatur, minorisque intellectus, impudentes alienæ famæ obrectatores denotat, aut æmulos Zonios, qui ad bene dicta conuiuent: in vitio læui aut lubrico lapsu immorantur, illudque suggillant. Apis candidi lectoris exemplum est, qui Musarum prata peruolitat, & vtilem mellificio succum depascitur: aut qui Virgiliano more è fimo gemmas colligit, ex horridè insciteque dictis Veneres dicendi conquirat. Pingatur hinc musca iumento hulceroso insidens, virusque depascens: illinc apis thymum floresque delibans.

Emblema LVI.

CITAVIMVS in Adagiorum nostrorum octaua Centuria prouerbum à Dionysio Longino rhetore usurpatum, ψυχῆς γλωττίον μοι ἀσθενῆς, Animi seruium seruitus; quòd ea sit animi retinaculum, neque sinat libero nos ore cloqui, & liberaliter expronere, quæ animo concepimus, addicti magnatum seruitio, vel saltem eorum tyrannide prohibiti, velut iniecto ori freno, cum

libertas eloquentiæ nutritrix sit ac parens. Nimirum eayrannis ab antiquissimis temporibus inoleuit à principibus vsurpata, volentibus flagitia sua virtutum velaminibus tegi, perfidiam specioso fidei fucio induci. Ea fauendi vitiis consuetudo, vsu stabilita, atque in mores recepta, ingenia scribentium seruitute degeneri ita corruptit, vt nihil sit ab hac parte sani, vsu sacrosancta illa historia- rum fides penitus interierit, vt illaudatos Busiri- des & portenta cælestibus propè æquemus. Inde excogitata fuit ingeniosa illa pœna & animad- uersio, qua libri incendio absumi iussi sunt Sena- tusconsulto in Imperatorum, ne dicam orbis pe- stium, gratiam: quod de Labieni scriptis memo- rat Seneca, de Cremutij Cordi Tacitus. Emble- ma petitum est ex Philostrato in Scopeliani So- phistæ imagine, qui deprecatus operam à Clazo- meniis imperatam, qua domi ludum aperirer, re- spondet, Lusciniam in cauea cantillare. Pictura per se euidens, lusciniam caueæ inclusam postu- lat, sed desidem, non volucrem.

Emblema LVII.

D I O N aurei oris cognomine celebratissimus Græcis Philosophus & Orator, in Diogene siue de famulitio; Emblematis istius occasionem de- dit, vbi diuites onerosa famulorum turba stipa- tos, iulis (chenilles Gallicè, nisi fallor, millepe- das multipedâ ve Latina lingua nuncupat pilosos vermes arcuatim progredientes) assimilat: qui
etsi pe-

etsi pedum agmen infinitum moueant, reptilium tamen sunt facillè tardissimi: ita enim sonant eius verba, ἐστὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοιον τοῖς ἰούλοις, οἱ μυρία πόδας ἔχοντες, βραδύτατοι εἰσὶ τῶν ἔρπιδων. Non absimili ratione triremes Paridis, quibus Hele- nam petebat, ob remorum ordinem multiugum, ἑξαπλόζης, quasi iuli instar gressiles appellant. His aptissimè Crassi nostri torquati mancipiis lo- cupletes, & Tantali fame conturbatrice nobiles comparantur, qui ansatis lateribus platearum spatia complent, pellitis abollis, & ferarum tergo- ribus hirsuti, fractoq̄ue incessu superbi, multitu- dinem affectantium ministrorum puerorumq̄ue ponè & vtrinque attrahunt. millepedæ non igno- ta forma est, ac proinde obuia picturæ ratio, nisi quòd venustandæ illius gratia adiici superiore in tabulæ margine torquatus aliquis multo comi- tatu superbus possit.

Emblema LVIII.

I N G E N I V M & industria quid non valer, quid non penetrat, atque peruadit? quò si accedat assiduitas sedula & indefessa, crebris operis ean- dem incudem nocte diaq̄ue tundentibus, operi instans, ne tum rotundum nescio quid & absolu- tum (cuiusmodi orbicularis ille scientiarum du- ctus promittit) existat inde necessum est. Vetus illud ac veritati consonum est: Crebris ictibus quercum deiici, continuæ atque infatigabilis di- ligentiæ argumento, quod difficillima etiam que-

que ea via superentur adeo & perficiantur; Herculeis ac Theseis laboribus omnia quamuis ardua, caelum denique ipsum pateant. Verè ille, Labor improbus omnia vincit. Palis & stipitibus, quos fistucæ adegerint, telluris ipsius solum, & *ἄσφαλός* (ut Hesiod. canit) pertundi videmus. Has tibi sublicas, Susianæ quidem familiae insignia, sed eadem pertinacis industriae symbola, animo infigas velim, Petre fili, ne torpor hinc te renocet, inde desperatio ad summa euadendi deiciat; quin potius iusta æmulatione ad domestici exempli gloriam laudisque hæreditatem adspires assiduo studio, quod nocturna diurnaque manu tractatum, cunctas tibi difficultates, velus propitia quædam Lucina, peruias aperiet.

Emblema LVIII.

QUEM AD MODUM petra in festo mari exposita, sine vlla intermissione, aut rabida fluctuum vi pulsatur undique, aut violento procellarum impetu oppugnatur neque tum loco cedit tantillumve commouetur, sed intrepida qualecunque maris aërisque minas præ se contemnit ac spernit: ita etiam non minus utile, quam necessarium esse iudico, vt iuuenilis ætas, malarum artium insolens, petrae fortitudinem ex parte aliqua in exemplum trahat, imiteturque. Quod tum maximè fiet, cum honestioribus exemplis præceptisque instituta, ad rectiorem viuendi normam dirigatur; si effrenati libidinum impetus, quibus

quibus ea plerumque ætas obnoxia est, inhibentur, prauorum conciliabula tanquam blandæ Syrenes, præsens alioqui exitium allaturæ, ad Ulyssis exemplum surdis auribus præternauigantur: denique si titillatrices voluptatum illecebræ (quas diuinus Plato malorum omnium escas venustè appellauit, quod nimirum iis capiantur homines, haud aliter quàm hamatis escis pisces) retunduntur: vt quamuis prematur, saltem non opprimatur iuuenilis animus. Tantum est vt sub petrae exemplo admoneamur; virtutem animo esse capiendam, contra verò desidiam ac socordiam reiciendam. Porro in eandem sententiam scitè admodum Latinum regem varios furentis populi rumores compescere ac sedare satagentem, rupis fortitudini his versibus comparat Virgilius:

Ille velut pelagi rupes immota resistit:

Vt pelagi rupes magno veniente fragore,

Qua sese, multis circum latrantibus undis

Mors tenet scopuli nequicquam, & spumea circum

Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga.

Similiter Mezentius, cum ab hostibus acervatim in eum irruentibus crebris telorum ictibus impeteretur, non solum tantam vim parui fecit, sed etiam,

-- Velut rupes, vastum quaeprodit in agnor,

Obuia ventorum furis, expositaque ponto,

Vim cupit, atque minas perferit calig. marisq.

Ipsa innotet a maris,

eorum impetum quantumuis vehemētem infra-
cto animo sustinuit cedere nescius. An non &
Hippolytus (cuius inaudita & inuicta castitas pro-
uerbio locum fecit) incredibili animi constantia
petræ fortitudinem imitasse putandus est? quan-
do Phedræ noueræ, nihil inausum aut intenta-
tum relinquentis, quò facilius purum priuigri-a-
nimum ad impuræ pudicitiaë crimen deriuaret &
quodammodo effascinaret, illicito amoru repu-
gnans, & illices eius blanditias,

Vt dura cautes undique intractabilis

Resistit undis, & lacessentes aquas

Longè remittit,

respuens, nec pretio vlllo adduci potuit, nec pre-
cibus flecti, vt amoris flammæ, quibus impo-
tenter flagrabat illa, mutuo igni nutrirer, nedum
scintillam animo conceptam admitteret. Poterit
etiam non in scitè hæc petræ comparatio ad alium
sensum applicari: quandoquidem iuxta D. Pau-
lum petræ humani generis Seruatorem Christum
mysticè repræsentat, quem nos, qui re ipsa Chri-
stiani dici volumus, ex omni parte imitari, eius-
que sacrosanctis præceptis insistere oportere mo-
net Symbolum. Quid, quod & D. Cyprianus lib.
1. epist. 3. Manere debet, inquit, apud nos fidei
robur immobilè, & stabilis atque inconcussa vir-
tus contra omnes incurfus atque imperus obla-
trantium fluctuum, velut petræ obiacentis for-
titudine & mole debet obistere. Pictura per se sa-
tis euidens est.

Emblema LX.

LEVEM & desultorium, qui que velut ab of-
citantibus peragitur scribēdi laborem, breuis flu-
xusque manet honos, at illustri ueque nisi expen-
so iudicio eliminata scripta, sempiternum aut certè
cum mundi interitu simul desitutum concomi-
tatur decus, quod immortalibus suis scriptis au-
guràs Flaccus, monumentum ære perennius exe-
gisse se gloriatur, illiusque ad exemplum Ouidius
nullis ignibus, nullaque vetustate abolendum o-
pus perfecisse prælagus cecinit. Viuet etiam tuus
Blondeli immortalis memoria calamus, vt ille pe-
nicillus præclarissimi pictoris, qui manum de ta-
bula tollere potuisse negatur, industriam singu-
larem repræsentans, & immortalis gloriæ spem
non dubiam affectans viam.

Pingatur Eama dea, volucris, toto corpore o-
culata, quæ calamum laurea vestitum dorso inter
astra subuehat.

Emblema LXI.

QVÆ dignum satis præconium instituere
queat in celebrando pro meritis laudatissimo tuo
genio vitæque instituto, ornatissime Antoni à
Burgh, cui cum ad splendidas diuitias à fortuna
cumulatè affusas atque à maioribus relictas, ea
accesserit naturæ benignitas, qua neque maiorem
ferè sperare aliquis possit, neque tu meliorem for-
tem optare debeas, illud tamen veluti natium
temperamentum secutus sis semper, quod in ran-
to opum

to opum splendore inuidiosos illos, & qui à multis cum præfenti interdum vitæ discrimine emuntur honores, non aspernatus modò sis, sed ita fugeris; vt rarus in vrbe, ruri tranquillam in quieto otio curis procul vitam exegeris hæctenus, eundemque etiam teneas vitæ cursum. Nimirum prudentissimè consideras quantum tibi molestiarum, quantum sollicitudinis demas, quo te curarum fasce exoneres, quando vrbanoꝝ negotiorum vndas, & in ciuilibus muneribus pericula, securus procul velut è terra despicias; præsertim exulceratissimis hæc temporibus, quibus ne Deus quidem ipse, si mortalem indueret formã, declinare Inuidiæ æstum posset. Hoc trilogij tui primum membrum, **FUGERE**, docet: cui ferè consonat alterum **QUIESCERE**, animi quietem atq. otium non distinctum illud & iners, sed honestum & à turba discretum, insinuans. quod partim studio & lectione suppeditatur, partim in œconomia & rerum familiarium cura diligente consumitur: nam hebescere ac in otio languescere, ac veluti congelare nemo vnquam sanæ mentis probauit. At tertium, **TACE**, exemplo Harpocratis, suadet fidele silentium: cui semper turba est merces, vt Horatius cecinit, quando pleribus cæca nocuerit garrulitas, nunquam taciturnitas; nisi fortè immodica atque importuna. Itaque vt sententiam, quam assequi mihi videor, in pauca conferam: Moneo honores esse fugiendos, nedum appe-

appetendos: vitam velut in silentio trahendam, vt ignoreris, aut certè vocem continendam: & in otio partis suauiter fruendum.

Vt autem res oculis fideliter subiiciatur, Pingatur primo loco vir concitato corporis motu fugam intendens: deinde Harpocrates Aegyptius deus, qui oclusum digitis os obstruendo silentium indicebat: postremo deses homo toro infidens.

AVCTO-

A V C T O R V M N O M I N A,
 E Q V I B V S P R O F E C I M V S, E T
 Q V O R V M T E S T I M O N I O
 S V M V S V S I.

Aelianus.
 Aëtius.
 Albericus.
 Alcæus.
 Aeschylus.
 Ambrosius.
 Ammianus Marcellin.
 Appuleius.
 Aristæas.
 Aristophanes.
 Aristophanis interpres.
 Aristoteles.
 Artemidorus.
 Athanasius.
 Au. Gellius.
 Aurelius Victor.
 Ausonius.
 Catullus.
 Cebes.
 Clemens Alexandrinus.
 Cornelius Celsus.
 Cornelius Tacitus.
 Cornutus.
 Diodorus Siculus.

Dion Chrysostomus.
 Dionysius Areopag.
 Dionysius Longinus.
 Dioscorides.
 Epictetus.
 Epigrammata Græca.
 Erasmus.
 Eusebius.
 Festus Pompeius.
 Fulgentius.
 Galenus.
 Gregorius Nazianzen.
 Harpocraton.
 Hermes Trismegistus.
 Herodotus.
 Hesiodus.
 Homerus.
 Horatius.
 Hugo Cardinalis.
 Hugo Eterianus.
 Ioannes Stobæus.
 Isocrates.
 Iunius Columella.
 Iustinus Martyr.

Lactan-

Lactantius.
 Laërtius.
 Lilius Gyraldus.
 Lucanus.
 Lucianus.
 Lucretius.
 Lycophron.
 Macrobius.
 Martius Plotius.
 Marius Seruius.
 Martialis Episcopus.
 Martialis poeta.
 Nicandri interpres.
 Nicephorus.
 Oppianus.
 Origenes.
 Orus Apollo.
 Ovidius.
 Paulus Aegineta.
 Pausanias.
 Petronius Arbitr.
 Philes.
 Philostratus.
 Pindarus.

Plato.
 Plinius.
 Plutarchus.
 Portius Latro.
 Proclus Diadochus.
 Procopius.
 Psellus.
 Qu. Curtius.
 Sappho.
 Seneca.
 Silius Italicus.
 Solinus.
 Stadius.
 Strabo.
 Suidas.
 Synesius.
 Terentianus Maurus.
 Tertullianus.
 Theophrastus.
 Valerius Maximus.
 Vitruvius.
 Xenophon.
 Zezes.
 Zoroastres.

X C L A -

CLARISS. VIRO ARNOLDO
ROSENBERGO, IVRISCONSULTO,
HADR. IVNIVS
MEDICVS S. D.

TEXTA tibi numeris latebrosa Enigmata
mitto,
Qua dextra enodes O Edipus arte nouus.
Rosenberge decus Charitum, Musaeque uouens
Rarum ornamentum, praesidiumque meum:
Nempe quaterdenos, cum quattuor, ordine Gryphos,
Ad numerum teuebris lux reclusa venit.
Sic Ariadne filo duce sugerat olim
Aegides latebras, caecaque tecta domus.
Prima tenet Calamus grauis: 2 Nix algida: mollis
3 Spongia: cumque 4 Mann thus: 5 Libanotis olens: O
6 Ignis edax: 7 Echo resonans: assertor 8 Iesus: 9
Cum 9 Cereris potu mollia 10 Vitis sinist.
Fictilis 11 Olla: 12 Vitrum fragile: & nux 13 Castanea:
14 Taurus
Hinc sequitur: foetens 15 Matula: 16 Rana loquax:
Instabiles 17 Argentum uiuum: 18 Pappique Volantes:
Turgidulum 19 Cerasum: pendula 20 Araneola:
Tardigradus 21 Cancer: 22 Paries & strucltilis: adde
23 Chysma aluum ducens: 24 Aurea mala super:
25 Campanum as: 26 Limaxq; piger: 27 Ceruiq; fugaces:
28 Pileolus capitis: V elinole que 29 rates:

Et

Et 30 Membrana, tenax quam cera obsignat aratam:
Mollis 31 Charta: agilis 32 pes: volucrisq; 33 Pila.
Hinc 34 Vespertilio sese ordine stridala rungit:
Et cum dentato 35 Pectine, dura 36 Silex.
Post agmen claudunt 37 Moram: 38 Canis impiger, atque
39 Sol candens: simul huc, 40 cerce Lychne, iubeis.
Coniugis 41 & uotum, cui vincula nigalia sordent:
42 Temporis usura: & 43 Cos sine fine rotans:
44 Prurigo imponet mordax Colopoma libello,
Qui nostra in lucem prurit abire manu.
En tibi materiem, qua pangitur ordine, libri,
Qui rerum exponit nomina luce data.
Haud alio tenuis mea nunc tibi Musa litabit:
Complacat magnos vel mola salsa Deos.
Disce saeuere orsis, auram adspirato secundam:
Quod cecini, nuda fronte benignus habe:
Nec fallas nugas tua seria: tunc tene volues,
Cum madidus cenam solue; lacchus, opus.

K. H A-

HADRIANI IVNII ÆNIGMATA.

I.

EST mihi forma teres: cauus, ac non peruius aluus;
 Quem medium nodis spissa modulla secat.
 Porrigor in caudam, cui barbula vultit utranque
 Oram; qua volucris sum, vice remigij.
 Ex sanguis, de carne tamen satius, huius alumnus;
 Nec nisi carnosio vellor ab usque sinu.
 Iam truncus capite, & difflata cuspide sectus
 Proluo me succo Sepia nigra tuo.
 Vfus abest lingua, tamen illa exerceo parte
 Ius necis & vita: tristia bella sero:
 Componoque animos: regum iras mitigo & arma.
 Atro felle mea aut spicula melle madent.
 Hoc potior lingua: sine memoritura quod huius
 Sit soboles: nostram sacula longa manent.
 Illa etiam solas presentis manat ad aures,
 Nostra vel immenso quæ patet, orbe sonat.

ALITER, SED EGALICO IDIOMATE.

Me gignit nutritq; caro, de carne reuellor,
 Carnis abest species, nulla est substantia carnis.
 Artus cressenti inualidi, mucosæque origo.
 Truncatusque caput, madidum bibo cuspide rorem.
 Quo Genij lati aut irati semina prodo.
 Fas perago atque nefas: facilis bona prauaque sector.
 Dissi-

Dissidij ac pacis sum Regibus auctor: amantes
 Concilio: moderor mentes, & tempero curas.
 Sape simultates idem qui concito, soluo.
 Quaq; velim scari, totum dissemino in orbem.
 Criminis ipse exsors, multi sum causa laboris.
 Dicam te Oedipoden, si quid sim, nomine prodas.

II.

Candidior cygni plumis, sum filia Bruma,
 Dura minus glacies, sed nec minus algida: fungo
 Rarior, ac fluidum in laticum tabesco tepore:
 Signo nexem fuerit si littera prima recisa:
 Cor mihi si iungas, vix est auis atrior ulla.

III.

Tethyos undisona medius ego nascor in aruis,
 Mæque cauernosam fistula crebra forat.
 Non inuita graui lenis impleo vissera succo,
 Quem reuomo exsorptum pollice pressa prius.
 Peniculi que loca mensas extergeo mollis,
 Et rapio sardes, ulceræque exanio.

IIII.

Porrigor in ramos quinos, & quilibet horum
 Diditur in triplices nodos; nisi quintus egeret
 Vno, qui solus respondet robore cunctis:
 Vndique colliculis surgo, in vallèmq; residuo:
 Ast abici, desit si sortè, ego munia præsto.

V.

Thuris odorati de me salit halitus; unde
 Nat ales nostrum nomen sibi vendicat oris.
 Prodiga qua nimum nostri, per vulnera vitam

Effundo, digitus nisi det carpendo medelam.

VI.

Ex me nata Sophi perhibent primordia rerum;
Ultimus & rerum finis & orbis ero.

Omnia consumo, nostrum neque nomen abhorret
Ipse Deus: lauius mobilis que nihil.

VII.

Delicia Panos, prolis Cephisia amores,
Connalles adamo, porticibusque vagor.

Indocilis prior ipsa loqui, aut reticere loquens:
Asseda dictorum, & vocis imago vocor.

VIII.

Dicito, quale putes nomen, quod recta columna
Inchoat, inde tridens fuscina nequit idem:
Flexus utrinque uncus secat: hinc binij nota claudit
Idem uncus medio, qui stetit ante, loco.

IX.

Nomine sum vini non digna, vitem tamen huius
Impleo, dum cerebri victrix percello cavernas;
Illud sol radians, me Multiber excoquit: amne
Gignor, alique Ceres madefacta farris aceruis.

X.

De vires, adimoque, & origo nominis à vi;
Ingenium exacuo, pectora soluo metu:
Me gignit Tellus: rutilo sol concoquit igne:
Mox ventrosa tegunt dolia, prala vomunt.

XI.

Stat currente rota fictus cauus alueus, vda
Argilla ductus, Multiberi gremio.

XII.

XII.

Aëris excludo; tempestatūque malignam
Vim transmitto tamen lucem; nō passivus Bacchum
Accipio gremio: nostrōque fideliter aluo
Assyrios nimbor fragrantiaque unguina credas.
Lumina confirmo speculique exerceo munus.
Quin auri nostro pretium concedat honori,
Malleolo si forte sequax, & ductilis essem.

XIII.

Est mihi dura caro, rugosa veste voluta:
Includor corij regmine Phoenice.

Exterius Natura hinc munivit Echino:
Mensam orno, panis dum vice soluo famem.

XIII.

Signiferi sidus, Cilicum mons, Pasiphaësq;
Nobilis in seffor, vector Agenoridis.
A me nomen habes genz qua tulit Ipbiana assan
Foedantem Scythica facta cruore Dea.

XV.

Inuentum lasciva putor, Sybari, esse tuorum:
Fictilis aut stanno, aut Cyprio sim fusilis ave.
V sibus humanis nit me magis utile, quamuis
Vilius haud quidquam, nec me despectius exstat.

XVI.

Vox mihi rauca aures radit, sum garrula lingua:
Vlua sub sterili mollia regna colo:
Vitaeque veronono rediuiua recurrit in artus,
Candida nūi, gracili cruribus, esca petor.

K 4

XVII.

*Haud temerè inuenias grauius quidquam, attamen
 Mobilitate viget: si vinclis exeat arctis, [una
 Labitur in partes mille, & reparatur in unum
 Rursum: idem immutat species rerum atque colores.*

*Dum iuuenilis adest vigor, est graue moxq; senectâ
 Succedente volat leuiter sine prapete penna,
 Et pratexit humum tenui sub polline tectam.*

*Rubra mihi cutis est: latet intus vineus humor:
 Os pro corde gero, semen at illud habet.*

*Vsus abest manuum: ducens pede stamina texo:
 Aluus lanigera fertilitate scatet.*

*Cum pedicas muscu, scutulatum rete facesso,
 Concedunt tramis serica fila meis.*

*Zodiaci gemino munitum forcipe signum,
 Pugnantem Alciden mordicus appetij.*

*Et testudineo gressu feror octipes: aquor
 Innato: sum foedum, luctiferumque malum.*

*Calce coagmentor, quadrato marmore surgo:
 Defendo nimbos fulcio tecta domus:*

*E demas, Ida pastor, iudexque Dearum,
 Exitium Troia, clarus adulter ero.*

*Tollito P, cornu fexio, ruo moenia, calum
 Orno, Helles vector, victima grata sacris.*

*Ibidis inuentum Pharia, ventrisq; morantem
 Immisso rostro depleo praluuiem.*

*Me vigil Hesperia serpens custodit ore:
 De fuluo color insignis, noménque metallo
 Fluxit: natura est: dispar, cui viscera frigent,
 Exteriora calent: gratóque embammate mensis
 Expetitur succu, conditur pyxide corpus.*

*Malleus illi su insultat mihi; mox ego motum
 Aërea percello, & patulas dilabor ad aures:
 Clepsidra melius propexantes metior boras:
 Cogo hominum cœtus, tonitrus fugo, tempora signo.*

*Ex ossis, pedibus cassus, non horreo spinis;
 Próque oculis implent cornua bina vicem.
 Ex sanguis, quaquâ incedo tractu illeno mucum,
 Lathifer, est mihi sal hostia & exilium.*

*Corniger, ac timidus, pedibusque fugacibus Euro
 Ocyor, at Eurias mi citat alma Venus.*

*Lassus, aqua vires reparo: Spadixque colore,
 Cornicis supero sacula longa quater.*

*Libertatem olim dederam, nunc arceo frigus:
 Materies fuerant pili, nunc lanæ fila:
 Aut etiam trama, seres quas arbore pectunt.*

XXIX.

Filia pitifera silua leuis innatat aqhor,
 Aluo grande tamen per mare vectat onus:
 Linigeroque sinu ventis famulatur, & iras
 Neptuni videns, humida regna secat.

XXX.

Anser, apes, vitulus, rerum potiuntur, & orbis
 Tergemini brutum frena superba regit:
 Res similis monstris; condigna interprete, qualis
 Thebigena nodos solvere Sphingis amet:
 Membranam vitulus prabet, calamosque canorus
 Anser, apes stipant cerea dona vagae:
 Fasque nefasque tria hac obeunt, dum tergora charta
 Penna arat, obstringit cera notata fidem:
 His humana tribus diuinaque iura reguntur,
 Omneque momentum hoc cardine terna trahunt.

XXXI.

Settilis in tennes membranas candida lamina,
 Conflata ex atomis, quos lintea fragmina reddunt
 Diffusa in lympham, exilis quos ficina cogit:
 Inde coactilibus stipor; mox arida sobe,
 Prabeo me calami diffusa cuspide arandam.

XXXII.

Metior, ingredior: tendoque carbaso laxo:
 Nec moduli, aut versus me sine stare queunt.

XXXIII.

Glabra foris, pilosa intus; specieque globosa,
 Exsilio quanquam mi pedis usus abest:

Aërcás-

Aërcásque carens pennis volitabo per auras:
 Et vires crebro pulsa resumo nouas.

XXXIII.

Est mihi de sero deductum vespere nomen:
 Ala mihi cutea est, plumaque mollis abest.
 Sola auium pario, soli ubera lacte tumescunt:
 Aspera sunt soli dentibus ora mihi.

XXXV.

Buxea materies, numerosoque ordine dentis
 Distincta, implexam diuido caesariem.

XXXVI.

Angrauius quidquam est, vel durius: attamen ignis
 Hinc saliant scatebrae, fonticulique leuis.

XXXVII.

Primum albus pallor, ruber hinc cruor inficit ora:
 Mox succum euinco, Sepia pulla, tuum.
 Vltimus erumpo: ast inter matureo primos:
 Est genetrix sapiens, nomine stulta tamen.
 Assyrios iuuenum monumento testor amores:
 Vinosi laticis fore placere queo.

XXXVIII.

Corporea languent vires, rimisque fatiscunt
 Arua, agrum nostra vi rotat ora pecus.
 Religionem pia coluit Pelusia tellus,
 Nostra fides cunctis obsequiumque placet.
 Nos tamen infamat tumulo Priameta coniux,
 Atque incesta Helena nomine abusa meo.

XXXIX.

Rerum oculus cunctis, candens saxum esse putabar
 Nonnul-

Nonnullis, discus ve, aut lucida lamina (tanta
De me pugna Sophos exercuit) huic pede maior,
Non videor; telluri alius me exaquat inertis.
At tamen unus ego lustro, gigno, excoquo cuncta.

X L.

Stuppa medulla mihi, labor est apis ingeniosa.
Scapus mihi est: ab igne flammam mutuo.

X L I.

Olim dedi, quo tunc carebam munere;
Datum tamen, possideo nunc, at que id colo.
O si diem illum Iupiter bonus vehat!
Quo non haberem, quod darem alteri tamen.

X L I I.

Est, cuius cunctis aqua est data copia, cuius
Ex aquo egemus infimi atque maximi.
Quid; quod idem nimium huic, aut parcè suppetit
illi,
Ut quisque rectè seciúsue eo utitur?

X L I I I.

Sum Terra soboles; radiati Solis imago
Formaq; libratam geminus me sustinet axis:
Attenuor, tenuoque simul, celerique rotatu
Perpluor impulsa, & vires adspergine sumo.
Omnia fecundans, elementum absumo, vomoq;
In medius (dictu mirabile) fluctibus ignem.
Quin nuda omnigenis occurso durior armis,
Obiectosque doma laceraeque certius hostes.
Quid, quod & arcessor, quamvis innoxia cadis?

X L I I I I.

X L I I I I.

Carnem sulcetur si glebula cornes aratro,
Non me dulce dabit, sed feret acre piper.

A L I T E R.

Agrum cauetocarneum, ne vomere
Arare pergas corneo: pro melle
Semente mox reponet vrenstibi piper.
Cupido eadem dulcamarus vim tenet, γλυκυπιπερόν
Pro melle felleum propinans poculum.
Foedere strictis unguibus cutim caue,
Assiduus est Pruriginis comes Dolor.

F I N I S.

PRIVILEGII CAESAREI

S. V. M. M. A.

MAXIMILIANI II. Romanorum Imperatoris
semper Augusti, publico edicto cautum & sanc-
tum est; ne quis cuiuscunque status, gradus, ordinis, aut
conditionis fuerit, quaeunque sacri Romani Imperij, &
ditionis eius fines patent, quaeunque probatorum au-
thorum opera, quaequor vel haecenus nondum impressa,
vel ab aliis quidem impressa, nonis autē deinceps scho-
liis, annotationibus aut commentariis aucta & illustra-
ta, Christophorus Plantinus civis & typographus An-
tuerpiensis primus typis proccuderit, intra proximum
sexennium à prima cuiusque operis aut voluminis edi-
tione, vilo pacto eiusdem vel diversi characteris forma
excudat, aut excusa ab aliis, intra eiusdem Maximiliani
& Imperij fines vendenda importet, seu quouis modo
distrahat manifestè vel occultè, sub pœna decem Marcharum
auri puri; quarum dimidia fisco Imperiali fraudis
vindici, residua verò pars prænominato Plantino cedat,
præterlibrorum ad imitationem impressorum amissio-
nem, quos idem Plantinus ubicunque locorum nactus
fuerit, per se vel suos, adiumento Magistratus loci, vel
citra, propria auctoritate sibi vindicare, inq. suam pote-
statè redigere poterit. In cuius rei fidem ipsi Edicto ma-
nu subscripsit, & sigillum apponi iussit Caesarea Maiestas.
Datum in ciuitate Viennæ Austriæ, die vigesima prima
mensis Februarij, anno Domini M. D. L X V.

Subfig.

Maximilianus.

Ad mandatum sacrae
Caes. M. proprium
Haller.

PRIVILEGIUM GALLIA-
RVM REGIS.

CAUTVM HENRICI III. Galliarum
Regis Priuilegio, ne quis in omni eius regno
libros rotos, aut in parte, quoscunque Christo-
phorus Plantinus aut nonos excuderit, aut vete-
res, sed correctos siue illustratos, aut adnotatos,
eosce iterum excudat, excudi faciat, aut excusos
vendat. idq. intra sexennium à cuiusque libri
editione. Id autem hoc sine, vt ne idem Planti-
nus, laborum suorum sumptuumq. meritissimo
fructu priuetur, cogaturq. tandem intermittere
aut omittere laudabile suum munus, cum detri-
mento reipub. litterariae, & doctorum. Qui con-
trà fecerit, sciat paratam librorum confiscatio-
nem, aliasque pœnas siue mulctas, quæ Regijs
Edictis continentur. Cum lege tamen, ne ijdem
libri quicquam contineant, quod vel Religioni
Catholicæ Apostolicæ Romanæ, vel huius Regni
Statui aduersetur. Atque huius Edicti exemplar
cum fronti aut calci cuiusque operis apponetur,
nullus typographorum siue bibliopolarū vllam
ignorantiæ causam prætexat. Datum Fontibel-
laquæ, quinta Augusti. M. D. LXXXII.

Signat.

Per Regem

De Neufuille.